

იმისთანა წმინდა საღმრთო, ბოგობილ ბუქ-
უბი სიღვრას, ფუილიუბით და ჭბრბით ბუბ-
თის გაცანა ყულა უკადრისბბბბუ უსამბაგლსია.

ბაგოდის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

ხუთშაბათი, 21 მარტი, 2024 წ. №34 (9714) ელ.ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ფასი 1 ლარი

„აქა მოსვლითა გაყმდების“...

საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ რუსთაველი მრავალფუნქციური სპორტული კომპლექსი UFC-ს ჩემპიონ ილია თოფურიასთან ერთად გახსნა.

ილია თოფურიას სპორტკომპლექსში გულშემატკივრები დახვდნენ. პრემიერმა მას კიდევ ერთხელ მიულოცა UFC-ის ჩემპიონობა და მადლობა გადაუხადა გამორჩენილი გმინობისთვის.

„მინდა, მიველოცო რუსთაველებს დღევანდელი დღე, სპორტკომპლექსის გახსნა. კიდევ ერთხელ ვულოცავ ილია თოფურიას UFC-ს ქაშანს, რომელიც დღეს რუსთავეშია. ოთხი-ხუთი წლის წინ ვერაფერს წარმოიდგენდა, რომ ეს ქაშანი იქნებოდა რუსთავეში და ამ ქაშანს ჩამოიტანდა არაჩვეულებრივი, ღირსეული

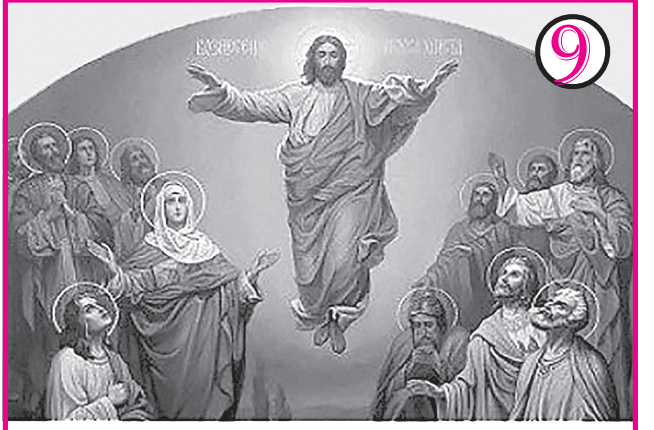
ირაკლი კობახიძემ რუსთაველი სპორტული კომპლექსი ილია თოფურიასთან ერთად გახსნა

კაცი ილია თოფურია. კიდევ ერთხელ მადლობა მას პატრიოტიზმისთვის და მიველოცოთ წარმატება“, – აღნიშნა პრემიერმა.

სპორტული კომპლექსის გახსნისას მადლობა გადაიხადა ილია თოფურიამ: მინდა, უდიდესი მადლობა მოგახსენო ყველა ადამიანს, რომელმაც დრო დამითმო იმისთვის, რომ დღეს აქ მოსულიყო ჩემ სანახავად, მხარის დასაჭერად. მინდა, მადლობა გადავუხადო საქართველოს სახელმწიფოს, რუსთავეის მერისა, რომ ყოველთვის ინვესტიციას აკეთებენ ჯანსაღ ცხოვრებაში, მომავალი თაობის განვითარებაში. მინდა, ყველა იმ ადამიანს გადავუხადო მადლობა, ვინც 07:00 საათზე ადგა, რათა მხარი დაეჭირა, ექომაგა ჩემთვის. მადლობა ყველას!..

დღეს ილია თოფურია-საქართველო-ლუქსემბურგის საფეხბურთო მატჩის დასრულება, სადაც სარეპიონო ქაშარს წარადგინა.

სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა ღარბა ხი

გურჯი ხათუნისა და მისი პაუის ნუბი პრზურუმის საკვალუმი

საქართველო ევროკავშირში როგორც კი შევა!..

როგორც კი საქართველო ევროკავშირში შევა, საქართველოს მოქალაქეები ევროკავშირის მთელ ტერიტორიაზე სრული შრომითი უფლებებით ისარგებლებენ. მათ შორისაა სოციალური დაცვა და სავალდებულო დაზღვევა, ოფიციალური დასაქმება, ხელფასები და პენსიები, – ამის შესახებ საქართველოში ევროკავშირის ელჩმა პაპულ პერიჩინსკიმ განაცხადა, რომელმაც სოციალური მედიის საშუალებით საქართველოს მოქალაქეების კითხვებს უპასუხა. ელჩის განცხადებით, ევროკავშირი და საქართველო ერთად მუშაობენ საქართველოს მოქალაქეებისთვის სამუშაოსა და შრომის მხარის განვითარებაზე მაღალი ხარისხის პროფესიული განათლების გაფართოების, შრომის პოლიტიკის გაუმჯობესების და მეწარმეობის სწავლების მხარდაჭერის საშუალებით.

დღის სიტყვა:

...ყოველგვარი ირონიისა და ნიშნის მოგების გარეშე – გვიტხრან მაინც რას ავალებენ, ვინ ავალებს, რა პატრონები ჰყავთ ასეთი, რომ ვერ ბედავენ ფეხის გადადგმას, ერთი სიტყვის თქმას და ერთ ხელმოწერას ასეთ პროაქტიულ ევროპულ რეზოლუციებზე კი. მივეხმარებით იმაში, რომ თავი დაიხსნან მათი დავალებების მიღებისგან. წარმოიდგინეთ, ოთხი დეპუტატიდან ორმაც კი ვერ გაბედა იმ რეზოლუციებზე ხელმოწერა, რომელზეც ვერ იტყვიან ვერც ერთ სიტყვას, რაგომ არ მოაწერეს ხელი. ათას თავის მართლებას მოიფიქრებენ, ან არ ვიცოდით, ან რადაც, მაგრამ დარიგებულ ტექსტზე საუბარი, რომელზეც ასევე დამატებით პირდაპირი კომუნიკაცია ჰქონდა ოპოზიციის წარმომადგენლებთან მაკა ბოჭორიშვილს და მათ ვერ გაბედადეს ხელმოწერა. ძალიან სამწუხაროა, რომ უკრაინელებზეც ხელი არ მოაწერეს რეზოლუციას, სადაც საქართველოს გარდა, უკრაინაზეც იყო საუბარი...
გამუჰა მდინარაძე.

შალვა პაპუაშვილი:

რბ ფასი აქვს შურნაღისტიკას, როგორც სინამდვილეს ამბახინჯებს!

გაყიდული ჯიუი და გენი

ისრაელი საქართველოდან დაავადებული ემბრიონების შეტანის საქმის იქიუბს

რა ფასი აქვს ჟურნალისტობას, როგორც სინამდვილას ამასინჯებს!

ქრონიკული მატყუარა

ორგანიზაციები, რომლებიც დაინტერესდებიან არა მხოლოდ მედიის თავისუფლებით, მთავრობის კრიტიკის გარდა, ჟურნალისტების სიმატლისადმი ერთგულებითაც უნდა იყვნენ დაინტერესდებიან, რათა მათი პროფესიის დისკრედიტაცია არ მოხდეს, – ამის შესახებ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილი წერს.

პაპუაშვილის განცხადებით, „საქართველოს მედია ადვოკატირების კოალიციამ“ ახლახან გააფრცვლა განცხადება, რომლითაც „გამორჩენილი ქართველი ჟურნალისტების დისკრედიტაციის გამო“ ხუთი ევროპული ორგანიზაციის გამოხმაურების ფაქტი იხიება.

„მედიის თავისუფლების სწრაფი რეაგირების“ პარტნიორებმა განაცხადეს, რომ ჩემი კომენტარები ჟურნალისტებზე მთავარი მიზანმიმართული შეტევაა „საქართველოში დამოუკიდებელი მედიის სახელის გატეხვის კამპანიის საერთო ტაქტიკის ნაწილი“ იყო. აღსანიშნავია, რომ ეს მრალღებები თავად არის დემინფორმაცია როგორც, ზოგადად, საქართველოში მედიის თავისუფლების თაობაზე, ისე, კონკრეტულად, ჩემი კომენტარებზე. რამდენად გამორჩენილი ჟურნალისტია გელა მთივლიშვილი ეს ცალკე საკითხია, თუმცა ეს განცხადების მთავარი უზუსტობა არაა. საქმე უფრო ღრმა პრობლემასთან გვაქვს, რის ახსნასაც აქ კიდევ ერთხელ შევეცდები.

შოვის სტიქიის არაკეთილსინდისიერი ჟურნალისტური გაშუქების მიმართ ჩემი დამოკიდებულება საჯაროდაა ცნობილი. ჩემს არაერთ განცხადებაში აღმინიშნავს, რომ გასულ აგვისტოს მთივლიშვილის მიერ შოვის სტიქიის გაშუქება შეიცავდა გადაუმოწმებელ ინფორმაციას, რაც მისი კეთილსინდისიერებისა და პროფესიონალიზმის მიმართ ეჭვებს აჩენდა. მოგვიანებით დამოუკიდებელმა შეყვარებულმა ორგანიზაციამ, რომელმაც სტიქიის გამოშუქების მიზნები შეისწავლა, დაადასტურა განცხადების ეროვნული სააგენტოს პირველადი დასკვნა და ამით დაადასტურა, რომ მთივლიშვილის მტკიცებები სიმართლეს არ შეესაბამებოდა: ის ამბობდა, რომ ხელისუფლებამ უგულვებელყო სტიქიამდე მდინარის დაგუბება, რაც მცდარი აღმოჩნდა; იგი გვიყვებოდა, რომ ტრაგედიის მიზეზი ტყის ტყა გახდა, რაც, ასევე, არასწორი აღმოჩნდა; იგი ამ-

შალვა პაპუაშვილი: საქართველო ჟურნალისტებისთვის თავისუფალი ქვეყანაა, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ისინი თავისუფალი არიან დავინფორმაციის გავრცელებაში!

Media Advocacy Coalition
კოალიციის მიზანმიმართული აქტიურობისთვის

ტყივებდა, რომ დამცავი ნაგებობა შეაკავებდა მეწყერს, რაც ტყუილი გამოდგა; დაბოლოს, იგი ამტკიცებდა, რომ აღწერილი გაფრთხილების სისტემის არსებობის შემთხვევაში ტრაგედია არ მოხდებოდა. თუმცა, კვლავ და კვლავ, მიუკერძოებელმა ექსპერტებმა საპრინციპო თქვეს: არანაირ სისტემას არ შეუძლია ამგვარი მასშტაბის სტიქიის თაობაზე საკმარისი დროითად რეაგირებას გაუწიოს მთივლიშვილის მოცემა.

მართალია, მთივლიშვილის მიერ შეთხზული საქმე, რომ თითქოს საქართველოს ხელისუფლებამ ვერ მოახერხა ტრაგედიის თავიდან არიდება, საბოლოოდ ჩამოიშალა, მაგრამ მის მიერ სტიქიის ეპიცენტრიდან გადმოცემულმა მცდარმა ვარაუდებმა, რომლებიც საზოგადოებას მიერ შოვის, როგორც ფაქტები, დაამძიმეს ისედაც რთული ვითარება, რომელშიც სტიქიის მსხვერპლები და მათი მგლოვიარე ოჯახები აღმოჩნდნენ. სტიქიის მისეული გადმოცემა შორს იყო ჟურნალისტური სტან-

დარტებისგან და ადამიანური ემპათიისგან. თუმცა, ამას მისთვის ხელი არ შეუშლია, თავისი „აღმოჩენები“ მოგვიანებით ჟურნალისტური გამოძიებით დასაბუთებულ ფაქტობრივ ეჭვად, რომელმაც ზოგიერთი უცხოური უწყების ქვამაც კი დაიმსახურა.

მთივლიშვილის დემინფორმაციის მიზანმიმართული მნიშვნელობა, რადგან სულ უფრო და უფრო აშკარა ხდება, რომ მისი არასწორი რეპორტაჟი განზრახ ტყუილებს შეიცავდა, რომელთა მიზანიც პანიკის გავრცელება იყო. ამიტომ, მსგავსი „ჟურნალისტური პროდუქტის“ გაკრიტიკება ჩემი ვალდებულებაც კი არის, რათა აღგვეთოთ დემინფორმაციის მომავალი მცდელობები, – წერს პაპუაშვილი.

მისივე თქმით, არცერთმა ჟურნალისტმა ორგანიზაციამ არც კი სცადა სიმართლის დადგენა, ისე დაიძვინკარა მთივლიშვილი.

„საუბედუროდ, არცერთმა ჟურნალისტმა ორგანიზაციამ არც კი სცადა

ეს კონკრეტული შემთხვევა კარგი ილუსტრაციაა იმ სენისა, როგორც ქართულ „კრიტიკულ“ მედიასა და მათ უცხოელ პარტნიორებს სჭირთ.

სიმართლის დადგენა, ისე დაიცვეს მთივლიშვილი. როგორც ჩანს, ეს ჟურნალისტური სოლიდარობის საჩვენებლად გაკეთდა, იმაზე დაუფიქრებლად, რომ ამით კორპორატიული სოლიდარობა უფრო მაღლა დააყენეს, ვიდრე საზოგადოების უფლება – მიეღო სწორი ინფორმაცია. არადა, რა ფასი აქვს ჟურნალისტობას, რომელიც ინფორმაციას ამახინჯებს? ეს კონკრეტული შემთხვევა კარგი ილუსტრაციაა იმ სენისა, რომელიც ქართულ „კრიტიკულ“ მედიასა და მათ უცხოელ პარტნიორებს სჭირთ. ნებისმიერი კრიტიკა და მრალღება, რომელიც მედიის მხრიდან ხელისუფლების წინააღმდეგაა მიმართული, აუცილებლად უნდა იქნეს მიღებული, როგორც ნამდვილი, სამართლიანი და ჭეშმარიტი, მხოლოდ იმის გამო, რომ ჟურნალისტის მხრიდან მომდინარეობს. ამავე დროს, ხელისუფლების ოფიციალური პირების მხრიდან ეჭვის ნებისმიერი გამოხატვა, თუნდაც არგუმენტებით გამყარებული, მიიჩნევა „დემინფორმაციული მედია საშუალებების დისკრედიტაციად და მედიისადმი გაძლიერებული უნდობლობის გაღრმავებად“, როგორც ეს შემთხვევაშიც ხდება. „სისტემური ზეწოლა“ ფასდება, – აცხადებს პაპუაშვილი. როგორც პარლამენტის თავმჯდომარე აღნიშნავს, საქართველო ჟურნალისტებისთვის თავისუფალი ქვეყანაა, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ისინი თავისუფალი არიან დავინფორმაციის გავრცელებაში.

დავინფორმაციის კომპლექსური გამოწვევაა!

ასუნსიონ სანჩეს რუიხი: დავინფორმაციისთან ბრძოლა სხვა ნაბიჯიდან პირველია, როგორც საქართველომ უნდა გადადგას

ევროკავშირისა და მისი დინამიკური ნინაღდვით დავინფორმაციისთან, უცხოეთიდან საინფორმაციო მანიპულაციისა და ჩარევების გრძელვადიანი ეფექტების გარდა, საქართველომ უნდა გადადგას, რომ ევროკავშირის გაფართოებასთან დაკავშირებით წინ წაიხადოს, – ამის შესახებ საქართველოში ევროკავშირის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელის მოადგილემ, პოლიტიკის, პრესისა და ინფორმაციის განყოფილების ხელმძღვანელმა, ასუნსიონ სანჩეს რუიხმა განაცხადა, რომელმაც სოციალური მედიის საშუალებით საქართველოს მოქალაქეების კითხვებს უპასუხა.

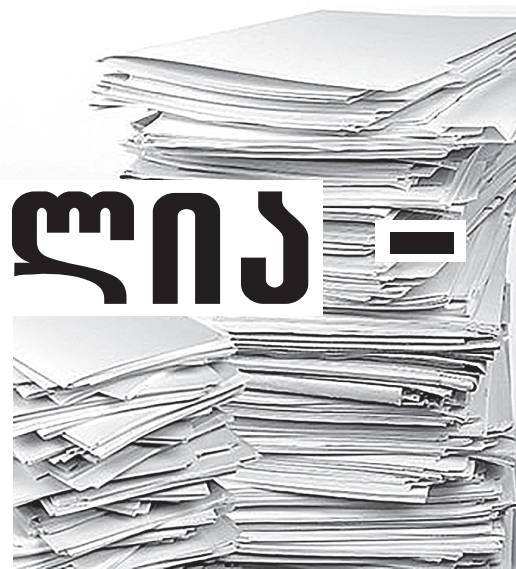
მისივე თქმით, ევროკავშირი მხარს უჭერდა და გააგრძელებს საქართველოში დემინფორმაციის, უცხოეთიდან საინფორმაციო მანიპულაციისა და ჩარევების საწინააღმდეგო სხვადასხვა სახის აქტივობის მხარდაჭერას. „დემინფორმაცია კომპლექსური გამოწვევაა, რომელსაც უნდა გავუმკლავდეთ თანმიმდევრულად და მრავალი მხრიდან შესაბამისი სახელმწიფო უწყებების, სტრატეგიული კომუნიკაციების სპეციალისტების, სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციების, ფაქტების შემოწმებლების, აკადემიური წრეების, მედიისა და სხვა ძირითადი აქტორების მჭიდრო თანამშრომლობის საშუალებით. ევროკავშირი მხარს უჭერდა და გააგრძელებს საქარ-

თველოში დემინფორმაციის, უცხოეთიდან საინფორმაციო მანიპულაციისა და ჩარევების საწინააღმდეგო სხვადასხვა სახის აქტივობების მხარდაჭერას. ჩვენი ძალისხმევა ეხმარება საქართველოს საზოგადოების სიფიზილის და მედეგობის გაძლიერებას და ხელს უწყობს მიდგომას, რომელიც მოიცავს მთელ საზოგადოებას, სადაც ყველას თავისი როლი აქვს. დემინფორმაციისთან საბრძოლველად ძირითადი ადგილობრივი აქტორების შესაძლებლობებს ვაძლიერებთ და კრიტიკული აზროვნების ხელშეწყობისა და ისეთი მნიშვნელოვანი უნარების გაუმჯობესებაში ვეხმარებით, როგორც მთავარი ფაქტების შემოწმება, მედია წიგნიერება და ციფრული წიგნიერება. ეს საქართველოს მასშტაბით სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფებისთვის თემატური ტრენინგების საშუალებით ვეთმობ, მათ შორის ახალგაზრდებისა და უმცირესობებისთვის; ასევე მასწავლებლებისთვის და სხვა ძირითადი გამაგრებულებისთვის აუცილებელი რესურსების მიწოდების მეშვეობით, – განაცხადა ასუნსიონ სანჩეს რუიხმა. ასუნსიონ სანჩეს რუიხის განმარტებით, ევროკავშირი ასევე მხარს უჭერს დამოუკიდებელ მედიასა და საგამოძიებო ჟურნალისტობას, თანამშრომლობს ფაქტების შემოწმებულთან საინფორმაციო სივრცის სანდო, ფაქტებზე დაფუძნებული ინფორმაციით შესავსებად და მცდარი წარმოდგენების აღმოსაფხვრელად.

მიზანი მზაკვრულია

სასამართლოს დაჩოქვა და დაჩოქვა!

რას უნდა ველოდეთ ვერაზინის კოორდინატებზე?

უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილის, გიორგი შიშაშაძის განცხადებით, დაწყებულია ცილისმწამელი კამპანია, რათა მოსამართლეების „ვეტინგის“ სისტემით შემოწმების საფუძველი შეიქმნას. როგორც მან აღნიშნა, თბილისის ყოფილ მთავარ პროკურორს, მანამდე მსამართლო სასამართლოში უჩივის. მიუხედავად მწარაპყრობის მის ქონებასთან დაკავშირებით ცრუ ინფორმაციის გავრცელებაში ადანაშაულებს, ამიტომ სარჩელით მწარაპყრობისგან გავრცელებული ინფორმაციის უარყოფას მოითხოვს.

როგორც მიუხედავად უზენაესი სასამართლოში უზენაესი სასამართლო ხელისუფლების მიმართ დაწყებულია მორიგი კამპანია, რომელიც მიზნად ისახავს ე.წ. „ვეტინგის“ სისტემით მოსამართლეების შემოწმებას. მოსამართლის თქმით, მიუხედავად იმისა, რომ არაერთხელ დაინტერესდნენ, თუ რა სამართლებრივი და ფაქტობრივი საფუძველი აქვს „ვეტინგის“ ინიციატივას, ასევე დაინტერესდნენ, ენაბათ მტკიცებულებები, თუ რატომ გაჩნდა ასეთი ინიციატივა, მსგავსი მტკიცებულება ვერ მოიპოვეს.

„სამაგიეროდ ჩვეული მეთოდებით დაწყებულია ცილისმწამელი კამპანია, რომ მაქსიმალურად შეუქმნან საფუძველი „ვეტინგის“ სისტემით შემოწმების ჩატარებას. ტყუილია მწარაპყრობის მიერ გავრცელებული ინფორმაცია, რომ ხელფასით შეიძინეს 2,5 მლნ. არაერთ დეკლარაციაში მიწერია, რომ მე და ჩემმა მეუღლემ შევიძინეთ 2 500 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი. მწარაპყრობის მიერ გავრცელებული ინფორმაცია არის ტყუილი. ჩემი ქონება დეკლარირებული მაქვს“, – აღნიშნა გიორგი შიშაშაძემ.

რადიკალური ოპოზიცია და მასთან ასოცირებული ა-ო კი „ვეტინგის“ სისტემის ამოქმედების აუცილებლობაზე საუბრობენ და მაცდობით მოჰყავთ იგივე ალბანეთი, სადაც მათივე შეფასებით, წარმატებით ფუნქციონირებს „ვეტინგის“ სისტემა. როგორც ირვევა, ალბანეთში მოქმედი დაახლოებით 280 მოსამართლიდან 35-მა მოსამართლემ დატოვა თანამდებობა პირადი განცხადებით, ანუ დაახლოებით 1/3-მა შეინარჩუნა თანამდებობა, დანარჩენი, დაახლოებით 150 მოსამართლე, განდევნილ იქნა სისტემიდან სწორედ ე.წ. ვეტინგის საფუძველზე.

ე.წ. ვეტინგის პროცედურა, რომელიც 2015-2016 წლებიდან დაიწყო, ჯერ კიდევ დასრულებული არ არის და არ არსებობს პროგნოზი, როდის დასრულდება და რა შედეგით. იგივე უკრაინაში ე.წ. ვეტინგის პირველი ეტაპი დაიწყო 2016 წელს, რის შედეგადაც 2000-მდე მოსამართლემ დატოვა თანამდებობა, რომელთა არასრული ჩანაცვლებაც მოხდა „სასურველ“ კადრებით, რასაც მოჰყვა კრიზისი სასამართლო სისტემაში, კადრების უკმარისობის გამო, რაც უარყოფითად აისახა მართლმსაჯულების ეფექტიანობაზე.

როგორც მოსამართლე სერგო მეთოფიშვილი აცხადებს, 2025 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში უქმდება მოსამართლეთა 3-წლიანი გამოსაცდელი ვადით დანიშნვა და, შესაბამისად, შემდეგი წლიდან ყველა მოსამართლე უვადოდ გამწესდება საკმარისი ასაკამდე, გამოსაცდელი ვადის გარეშე, რაც აშშ-ის და ევროკავშირის კატეგორიული მოთხოვნა იყო წლების განმავლობაში, ვინაიდან, მისი თქმით, მათივე მოსაზრებით, გამოსაცდელი

ვადა ზღუდავდა მოსამართლეთა დამოუკიდებლობას. ახლა კი, იგივე სუბიექტები ითხოვენ უვადოდ დანიშნული მოსამართლეების სრულ, ხელახალ შემოწმებას, რაც თითოეულ მათგანს თავის დროზე გავლილი აქვს.

„ასე პერიოდულად, იმავე წარმატებით შეიძლება „ვეტინგის“ მოთხოვნა, როცა მათს მოსურნეება, რაც ერთმნიშვნელოვნად სასამართლო სისტემის და ინდივიდუალურ მოსამართლეთა დამოუკიდებლობის შემლახველ აშკარა მოდელს შექმნის. ნათელია, რომ ე.წ. ვეტინგის მხარდამჭერად გვევლინებიან ის მოსამართლეები, რომლებიც არ არიან იმ 57 მოსამართლის სიაში, რომლებსაც ე.წ. ვეტინგი უნდა შეეხოს.

ე.წ. ვეტინგის ინიციატივებისა და განმარტების მიზნად ისახავს ობიექტურობა მასთან დაკავშირებით. მთავარი მიზანია სასამართლო ხელისუფლების დაშინება, მასზე ანგარიშსწორება და დამორჩილება. ამ ლოგიკით, მანამდე „ვეტინგის“ მომხრეებმა მოითხოვეს, პირდაპირ კანონში ჩაიწეროს, რომ როდესაც მათ აქაურ არასამართლო მოსამართლეს და რიგ დონორებს მოესურვებათ, სასამართლო სისტემაში ჩატარდეს ე.წ. ვეტინგი, ანუ გახსნილად გამოცხადდეს „მოსამართლეებზე ნადირობის სეზონი“.

ეს ყველაფერი იმის ფონზე, როდესაც ძალიან მწარე გამოცდილება აქვს ჩვენს ქვეყანას იმ არაოფიციალური „ვეტინგის“, რომელიც სასამართლო სისტემაში 2004-2005 წლებში ჩატარდა და მოსამართლეთა დიდი უმრავლესობა განდევნილ იქნა სისტემიდან, მაშინაც სწორედ „სასამართლოს გაჯანსაღების“ ლოზუნგის საფარველში, – აღნიშნა სერგო მეთოფიშვილმა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლე ლევან თაყაიშვილი აცხადებს, რომ ჩვეულებრივი 37-ანი წლებია. ახლა უკვე ე.წ. ტროიკებით სურთ უზენაესი სასამართლოს მოქმედი მოსამართლეების გასამართლება. მისი თქმით, თუ „ვეტინგის“ საქართველო არის, გამოდის, რომ სასამართლო სისტემა არ არის კეთილსინდისიერი და ჩართული კორუფციაში, რისი მტკიცებულებაც უნდა არსებობდეს.

„თუ ეს ასეა, დადეთ, მატონებო, ეს მტკიცებულებები, მაგრამ როცა არ არის, რას დადებთ?! თქვენ ხომ ჭონებზე და პირად ინტერესებზე დაყრდნობით გსურთ, წინასწარჩვენოდ შექმნათ ილუზიები უზენაესი სასამართლოს ცუდ მდგომარეობაზე“, – წერს ლევან თაყაიშვილი სოციალურ ქსელში.

კარგია, რომ 2023 წელს უკრაინაში დაიჭირეს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე რამდენიმე მილიონის ქრთამის აღების ფაქტზე, მაგრამ ცუდია, რომ „ვეტინგი“ უკრაინაში 2016 წლიდან ხორციელდებოდა და მხოლოდ 2023 წელს გამოავლინეს თავმჯდომარის კორუფციის ფაქტი.

ცუდია, რომ ნონა წოწორია არ ახსენა მისი მონაწილეობა სხვა ქვეყნებში განხორციელებულ „ვეტინგთან“ მონაწილეობაში, მათ შორის მოლდოვაში, სადაც სამსახურიდან გაათავისუფლეს მოქმედი მოსამართლეები და, ალბათ, საქართველოშიც იმავეს აპირებენ. მართლაც ცუდია, რომ მოსამართლეთა „დაკვირვებები“ უშუალოდ მონაწილეობდა თავად ნონა წოწორია, და, ალბათ, ასეთივე ფორმით აპირებენ საქართველოში მოსამართლეთა განკითხვას და სადამსჯელო ღონისძიებების განხორციელებას“, – აცხადებს ლევან თაყაიშვილი.

მართლაც გუნდში აცხადებენ, რომ დაუშვებელია „ვეტინგის“ სისტემის შემოღება, ვინაიდან არსებობს ვენეციის კომისიის დასკვნა, რომლის მიხედვით ირვევა, რომ „ვეტინგი“ იწვევს სასამართლო სისტემის პარალიზებას და სასამართლო კორუფციის ორიენტირებულია არა მართლმსაჯულების განხორციელებაზე, არამედ არის წინხი და გეგმის ქვეშ, რაც უმრავლესობის წევრის ანონიმუზაციის აზრით, რა თქმა უნდა, არ არის მისაღები. როგორც დეპუტატმა უზენაესი სასამართლოს განაცხადა, არავითარი ობიექტური გარემოება არ არსებობს იმისა, რომ საქართველოში „ვეტინგის“ სისტემის შემოღებაზე იყოს საუბარი.

„ვენეციის კომისიის აქვს ნათქვამი, რომ „ვეტინგის“ სისტემა არის უკიდურესი ზომა და ყველაზე რადიკალური ზომა, რაც კი შეიძლება იქნეს გამოყენებული და ამას

შეიძლება ადგილი ჰქონდეს ექსტრემალურ სიტუაციაში. თუ ვინმეს უნდა წარმოაჩინოს, რომ საქართველოში რაიმე ექსტრემალური სიტუაციაა და ამით ახსნას, ეს საფუძველს მოკლებულია. ამასთანავე, „ვეტინგის“ შედეგებზე აქვს გამახვილებული ყურადღება ვენეციის კომისიის და აქვს ნათქვამი, რომ „ვეტინგი“ იწვევს საზოგადოებაში უნდობლობის გაღრმავებას და არა ნდობას სასამართლოსადმი. საზოგადოებაში აყალიბებს განწყობას, რომ ისინი არ ენდობიან მართლმსაჯულების სისტემას, რომ ეს იწვევს სასამართლო სისტემის პარალიზებას და სასამართლო კორუფციის ორიენტირებულია არა მართლმსაჯულების განხორციელებაზე და სიმართლის დადგენაზე, არამედ არის წინხი და გეგმის ქვეშ. აქედან გამომდინარე, როგორ შეიძლება ამ მოდელთან დაკავშირებით ვინმემ თქვას, რომ ეს არის პოლიტიკური“, – განაცხადა ანონიმუზირებული.

ანალიტიკოსი, „ხალხის ძალის“ წევრი თამაზ მამრულაშვილი აცხადებს, რომ „ვეტინგი“ კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებს საზოგადოების ნდობას მართლმსაჯულების სისტემისადმი და მისი საბოლოო მიზანია პოლიტიკური კონტროლი განხორციელოს სასამართლო ხელისუფლებაზე.

„ვეტინგი“ პირდაპირ ეწინააღმდეგება ქვეყნის კონსტიტუციის და კონსტიტუციურ სამართლებრივ პრინციპებს. ეს ჩემზე კარგად იცნა მოსამართლეთა წინააღმდეგობა, ამიტომ, ვფიქრობ, გასაკვირია კონკრეტულ მოსამართლეთა ზერეულ დამოკიდებულება საკუთარი პროფესიისადმი. რთულია წარმოსადგინო და მეტყვ, ქართული სამართლის დაკვირვა მცდელობა, ისეთი უმაღლესი ლეგიტიმაციის პირი, როგორც მოსამართლეა, უცხო ქვეყნის მოქალაქემ შეაფასოს. არ მჯერა, რომ კონკრეტულ მოსამართლეთა მზაობა „ვეტინგის“ სისტემისადმი მათი დამოუკიდებელი პოზიციისა, ან, როგორ შეიძლება საკუთარი საქმიანობის განხორციელებაზე მოსამართლეს სურდეს პოლიტიკური კონტროლი?“, – აცხადებს მამრულაშვილი.

თამაზ ძარჩავა

ხელბორკილები აფხაზ ბოგონას! – რატომ? კანონში „ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ ცვლილებები შესატანი...

ამ რამდენიმე დღის წინ, ინგოლის სიღბის, სოფ. რუხში, მართლმსაჯულების თანამშრომლებმა დააპაპის და ხელბორკილები დააბნა აფხაზ ბოგონას, რომელიც სოფლიდან თბილისში მიმავალი მანქანის მძღველია და საპარტიზო-ლოს მოძრაობის მხარდამხმარებელია.

თუმცა აფხაზ გოგონას დაურღვევია სააკაშვილის რეჟიმის მიერ მიღებული უფარგის კანონი „ოკუპირებული რეგიონების შესახებ“, რომელიც კრძალავს რუსეთიდან აფხაზეთის გაღვლით საქართველოს დანარჩენ ტერიტორიებზე შემოსვლას. აფხაზი გოგონა, რომელიც პროფესიით არის ექიმი, მუშაობს მოსკოვის ერთ-ერთ სამედიცინო კლინიკაში. სწორედ რომ მოსკოვიდან ჩამოვიდა თავის მშობლიურ სოფელში, საიდანაც რამდენიმე თვის შემდეგ მიემართებოდა თბილისისკენ, რადგან ეს გზა უფრო ხელსაყრელი იყო, ვიდრე ისევე მოსკოვიში ჩასვლა და ასე საქართველოში შემოსვლა.

15 წელი გავიდა ამ კანონის მიღებიდან და ამ წინს განმავლობაში გარდა ზინიას, არაფერი სასიკეთო რამ ამ კანონს არ მოუტანია ქართულ-აფხაზურ ურთიერთობაში უცხო ქვეყნის მოქალაქეებისათვის და მოქალაქეობის არმქონე პირებისათვის. ოკუპირებულ ტერიტორიებზე შესვლა დაშვებულია მხოლოდ აფხაზეთის ავონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიებზე ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მიმართულებიდან. ოკუპირ-

ბულ ტერიტორიებზე შესვლის წესის დარღვევა ისევეა ჯარიმით ან თავისუფლების აღკვეთით, ვადით 2-დან 4 წლამდე – ასე წერია ამ კანონში. ხომ არ მოვიდა დრო საქართველოს ხელისუფლებამ იფიქროს ამ ძალიან მკაცრი კანონის შემსუბუქებაზე. ხომ შეიძლება, აფხაზეთში მცხოვრებნი, რომელთა უმრავლესობა რუსეთის მოქალაქეა ასე მკაცრად არ დასაჯონ, ან ხომ შეიძლება ეს აფხაზი გოგონა უკან გაეპარუნებინათ და ასე არადაამინურად არ მოქცეოდნენ (გული წაუვიდა და სასწრაფო დახმარების გამოძახება გახდა საჭირო). ან თუნდაც პიროვნება, თანაც აფხაზი, თუ ის კეთილი განზრახვით შემოვიდა საქართველოში, რა მნიშვნელობა აქვს საიდან შემოვიდა, ფსოუდან თუ ლარსიდან.

ამჟამად ეს აფხაზი გოგონა სასამართლოს გადაწყვეტილების მოლოდინშია. ასეთი უხიბი, არადაამინური მოპყრობის შემდეგ, მას და მის თანამემამულეებს მოუნდებათ კი საქართველოსკენ გამოიხადებენ? ასე ვაპირებთ აფხაზეთთან ურთიერთობებისა და კავშირების აღდგენას? ამიტომაც, ვამბობ, რომ ალბათ ამ კანონის არსებობა დაუშვებელია და ცვლილებები შესატანი, რათა ქართველებსა და აფხაზებს ერთმანეთთან დაახლოებაში ხელი არ შეეშალოს.

ლადო ძირია, 878601046.

რაც ელანდებათ, ის ესიზმრებათ!

თახსირი ტიპები უკვე თანამდებობებს ინახილებენ

გაგრძელებული ინფორმაციით, ოპოზიციური პარტია „ახალი“-ს პრემიერ-მინისტროს კანდიდატად შესაძლოა მისი ერთ-ერთი დამფუძნებელი ნიკა გვარამია დასახელდეს. თუმცა, რაიმე კონკრეტული განცხადება პარტიას ამ დრომდე არ გაუკეთებია. შესაბამისად, არსებობს მხოლოდ სავარაუდო ვერსია, რომ ნიკა გვარამიას ჰქონდეს პრემიერის, იყოს პრემიერობის კანდიდატი.

პოლიტიკურ და ანალიტიკურ წრეებში თვლიან, რომ გვარამიას ახალ პარტიას დღეს არ აქვს ის რეიტინგი, რომ მის ლიდერს პრემიერ-მინისტრად გახდომის ამბიცია ჰქონდეს. ამასთან, მიიჩნევა, რომ პარტია „ახალი“, მისი ლიდერების წარსულიდან გამომდინარე, მაინც „ერთიან ნაციონალურ მოძრაობასთან“ ასოცირდება.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე **შალვა პაპუაშვილი** აცხადებს, რომ პარტია „ახალი“ დაკავშირებით განსაკუთრებული მოლოდინი არ აქვთ. მისივე თქმით, პარტიის წარმომადგენლები რა მითითებებსაც მიიღებენ დამფინანსებლისგან, ზუსტად ისე მოიქცევიან.

„ეს არის ღირებულებებისგან დაცლილი ადამიანების ჯგუფი, რომლებიც ზუსტად ისე მოიქცევიან, რა მითითებასაც მიიღებენ დამფინანსებლისგან. ასე რომ, მათთან დაკავშირებით განსაკუთრებული მოლოდინი არ გვაქვს. საქართველოს მოქალაქეებმა შეპირდა იყოს, თითოეული მათგანი სად იმყოფება ღირებულებების შუალაზე. ასე რომ, რთულია, ამაზე სხვა რამ ითქვას. რა მითითებებსაც მიიღებენ, ზუსტად ისე მოხდება“, – განაცხადა **შალვა პაპუაშვილმა**.

ანალიტიკოსი **რამაზ საყვარელიძე** ამბობს, რომ ამომრჩეველთა უმრავლესობისთვის მიუღებელია ნიკა გვარამიასა და „ნაციონალური მოძრაობის“ ყოფილი თავ-

გვარამია თუ მეღია პრემიერ-მინისტრად?..

მჯდომარის, ნიკა მეღიას ხელისუფლებაში მოსვლა. როგორც მან For.ge-სთან საუბარში აღნიშნა, ამ პოლიტიკური პირების პოლიტიკურად გააქტიურებამ შესაძლოა „ქართული ოცნების“ ამომრჩეველთა მობილიზება და გააქტიურება გამოიწვიოს.

„გამოდის, რომ ნიკა გვარამია თავს აცხადებს მისი პარტიის თავმჯდომარედ და თვლის, რომ პრემიერობისთვის ყველაზე ღირსეული კანდიდატია. ნიკა გვარამიას პოლიტიკურ წინაშე მეტი წონა უდევს მხივლ სააკაშვილს აქვს. პარტია, რომელსაც აიკვირებენ სააკაშვილთან, ვერ იღებს საიმისო ხმებს, რომ ამ პარტიის თავმჯდომარე ხაზგეხილმა პრემიერობა შეძლოს. რა ლოგიკას შეიძლება ეყრდნობოდეს გვარამიას განაცხადი, რთული სათქმელია. შეიძლება „ოცნებამ“ მიიღოს უფრო მეტი ხმა, იმდენად დაუშვებელია მოსახლეობის დიდი ნაწილისთვის გვარამიას ხელისუფლებაში მოსვლა. ვფიქრობ, იგივე მდგომარეობაა ნიკა მეღიას სახელთან დაკავშირებითაც. მისი გააქტიურება გამოიწვევს „ქართული ოცნე-

ბის“ მხარდამჭერთა გააქტიურებას. სააკაშვილის მომხრეებით კეთდება „ნაცმოდრობის“ რეიტინგი და სავარაუდოა, რომ „ნაცმოდრობის“ რეიტინგის ჩანაცვლება გაუჭირდებოდა ამ ახალ ფიგურებს ისევე, როგორც გაუჭირდათ მაგალითად, ბოკერიას „ევროპულ საქართველოს“, გაშაძის „აღმშენებელს“ და ა.შ.

ვინც დისტანცირდა „ნაცმოდრობისგან“ იმისთვის, რომ დისტანცირებულიყო სააკაშვილთან, შედეგად მიიღეს ის, რომ ამომრჩეველმა უფრო დიდი დისტანცია დაიჭირა და ხმები მათ, პრაქტიკულად, არ აქვთ. შესაბამისად, არც ახალ ფიგურებს ექნებათ. ოპოზიციურ ფორანგზე ვერ მიხვდნენ, რომ მხოლოდ პოზიციონერობა – „ხელისუფლება არ გვინდა“, – საკმარისი არაა“, – განაცხადა **რამაზ საყვარელიძემ**.

ანალიტიკოსი **შალვა პაპუაშვილი** აცხადებს, რომ ახალდაფუძნებული პარტიის ლიდერების მხრიდან მსგავსი ტიპის განცხადება, რომ მიმდინარე წლის საპარლამენტო არჩევნებში ისინი 5%-იან ბარიერს გადალახავენ, არასერიოზულია. მისი შეფასე-

ბით, გვარამიას და მეღიას „ახალი“ „ნაციონალურ მოძრაობასთან“ ასოცირდება.

„რადგან ორი პოლიტიკოსი ასე რიხით შემოვიდა პოლიტიკურ არენაზე და მათი წარსულიდან გამომდინარე, მტკიცებით ფორმაში ამზობენ, რომ გადალახავენ 5%-იან ბარიერს, ცოტა არაპროფესიონალურია. უნდა ვნახოთ ამ პარტიის რეიტინგი. ინფორმაცია, რომ გვარამიას საკუთარი თავი წინასწარ გამარჯვებული ჰქონია, ცოტა არასერიოზული მგონია. არ ვფიქრობ, რომ გვარამიას ახალ პარტიას ამის შესრულება შეეძლოს. საზოგადოების თვალში გვარამიას და მეღიას პარტია მიიჩნევა, როგორც „ნაცმოდრობის“ ერთ-ერთი მორიგი განაყოფი და მათ უნდა შეძლონ საზოგადოების დარწმუნება, რომ მათი პარტია რამით არის ახალი.

მათი ყოფილი ლიდერები, გვარამია, მეღია თუ სხვა ყოფილი ნაციონალურ, საკუთარ „ნაციონალურ“ წარსულს ვერ გაეფევიან. არც ერთ მათგანს არ შეუფასებია საკუთარი წარსული, მოდიმაც არ მოუხდიათ საზოგადოების წინაშე. მათი განცხადებებიდან პირველი ჩანს, რომ თავიანთ წარსულ საქმიანობას პოზიტიურად აფასებენ. შესაბამისად, როგორც დამოკიდებულება უნდა ჰქონდეს ხალხს მათ მიმართ, რთული გამოსაცნობი არ უნდა იყოს. არც ერთი საშუალო ზომის პარტიას არ აქვს იმის პოტენციალი, რომ იყოს „ნაციონალურის“ ჩამნაცვლებელი“, – განაცხადა **შალვა პაპუაშვილმა**.

პრემიერ-მინისტრ **ირაკლი კობახიძის** განცხადებით, ნიკა გვარამიასა და ნიკა მეღიას პოლიტიკურ გაერთიანებას საარჩევნო ბარიერის გადალახვის რისკის არ აქვს. ურნალისტიკის კითხვაზე, თუ რამდენად აქვს გვარამიას პრემიერ-მინისტრობის შესრულება, კობახიძე პასუხობს, რომ „თანამდებობებზე ტერ ფორმანტში უნდა გაიყოს“.

რე თაქა უშლა, არასერიოზულია ეს ყველაფერი, ბარიერის გადალახვის რისკის ამ ახალ პოლიტიკურ გაერთიანებას, მუნდრევიცა, არ აქვს. შესაბამისად, დანარჩენი ცარიელი საუბრეებია, – განაცხადა **კობახიძემ**.

ყვალაზა დიდი და არასაიგებო ბაზარი ისევ იცვლება...

რუსეთი ღვიძილი აქციის ახალი ბაზარი. ქართული ღვიძლის ამ ყვალაზა დიდ ბაზარზე მოხდარი ცვლილება, ერთი მხრივ, მოთხოვნის შემცირების მიზეზი ხდება, მეორე მხრივ კი – სტიმული ღვიძლის ხარისხის გასაუმჯობესებლად. ტრადიციულად, რუსულ ბაზარზე ყვალაზა იაფი და უხარისხო ქართული პროდუქცია იყიდება.

თუ დღეს რუსეთში ყოველ გაყიდულ ერთ ლიტრზე აქციის გადასახადი 34 რუბლია (თითქმის 1 ლარი), მაისიდან 108 რუბლი (3 ლარი) ხდება. აქციის ოთხ-ოთხი რუბლით მომხმარებელს მომდევნო წლებშიც. 2013 წლიდან, მას შემდეგ, რაც რუსეთის ბაზარი ქართული ღვიძლისთვის გაიხსნა, ის ამ პროდუქტის მთავარი მომხმარებელი გახდა. ბოლო წლებში, მათ შორის უკრაინის ბაზრის თითქმის დაკარგვის შემდეგ, რუსეთის ბაზარზე დამოკიდებულება კიდევ უფრო გაიზარდა და 61-65%-ს შორის მერყეობს.

„ეს არის ბაზარი, სადაც ყველაზე კარგად იცნობენ და ადვილად ყიდულობენ ქართულ ღვიძლს. წლებია საჭირო, სხვა ბაზრებზე ასეთივე პოპულარული რომ გახდეს“, – ამბობს ღვიძლის ეროვნული სა-

რუსეთისთვის ჩამოსხმული ქართული ღვიძლის პერსპექტივა

ავგენტოს ყოფილი თავმჯდომარე **გიორგი სამინოსო** და ამატებს, რომ აქციის ზრდა რუსეთში ქართული ღვიძლის ექსპორტს შეამცირებს, – ეს შემცირება „გრანდიოზული“ არ იქნება, მაგრამ (ექსპორტს) უნდა დაეცეს“.

აქციის რომ იზრდებოდა, ქართულმა კომპანიებმა 2023 წლის ბოლოს უკვე იცოდნენ და ახლა ქართველი მეღვინეები ცდილობენ, რაც შეიძლება მეტი ღვიძლის შეტანა მოასწრონ რუსულ ბაზარზე აქციის აწევამდე. მათ შორისაა კომპანია „ასკანელი“, რომელიც წარმოე-

ბული ღვიძლის დიდ ნაწილს, დაახლოებით 70%-ს, რუსეთში ყიდის.

„ახლა იტვირთება ეს ღვინო და მისამდე უნდა შევიდეს და გაზაფხულს. შემდეგ ალბათ ტემპი „დაეზარდება“. ახლა ჩივიან, რომ რუსული ბაზრის წილი (2024 წლის) პირველი ორ თვეში 80% გახდა, ეს ღრობითია. ყველა მსხვილი რუსი შემსყიდველი ახლა ცდილობს, სანამ განაკვეთი გაზრდილია, მეტი წაიღოს“, – ამბობს კომპანიის დირექტორი **ირაკლი უშლაშვა**.

საქსტატის მონაცემებით, იანვარში საზღვარგარეთ გატანილი ქართული ღვიძლის 74% რუსეთში გაიყიდა. ბოლო წლებში რუსეთ-

ში ღვიძლის გაყიდვების ზრდას ხელი იმანაც შეუწყო, რომ რუსეთმა ევროპულ კომპანიებს განსაკუთრებულად დიდი აქციის დაუწესა. ამან ქართულ ღვინოზე, რომელსაც „ანამეგობრული ქვეყნების“ მიმართ გატარებული ზომები არ შეხებია, მოთხოვნა გაზარდა.

ინვარში საგვარბარო ბატონი ქართული ღვიძლის 74% რუსეთში გაიყიდა. ბოლო წლებში რუსეთში ღვიძლის გაყიდვების ზრდას ხელი იმანაც შეუწყო, რომ რუსეთმა ევროპულ კომპანიებს განსაკუთრებულად დიდი აქციის დაუწესა. ამან ქართულ ღვინოზე, რომელსაც „არამეგობრული ქვეყნების“ მიმართ გატარებული ზომები არ შეხებია, მოთხოვნა გაზარდა.

„მათთან (ევროპელებთან – რ.მ.) შედარებით შედარებით რეჟიმში (შედეგითაინ – რ.მ.) ვიყავით და ვანაცვლებდით მათ პროდუქტს. იტალიურს, ესპანურს, ფრანგულს... რუსულ ბაზარზე ამიტომ იყო ზრდა. ახლა აქციის მატება, ჩვენი მოლოდინით, მოხმარებამე აისახება, რადგან დაბლო ღვიძლის ფასი 15-20%-მდე იზრდება. ადამიანების გარკვეული კატეგორია ალბათ წავა შედარებით იაფი სასმელისკენ, როგორცაა არაყი ან ლუდი“, – ამბობს „ასკანელის“ დირექტორი.

აქციის მატებაზე შეტად ქართული ღვიძლის გასაღებზე რუსეთში შესაძლოა შედეგითაინ მოხსნამ იმოქმედოს. ქართული პროდუქტისთვის „პრეფერენციული რეჟიმის“ გაუქმებას რუსეთის მეგობრული და მეღვინეთა ასოციაცია მოთხოვს, რადგან ქართველ იმპორტიორებს იგივე პირობები აქვთ, რაც ადგილობრივ რუს მეწარმეებს.

„კრიტიკული შეფასებებიც იყო ექსპორტისგან, რომ ამის გაკეთება არაფრით არ შეიძლება. რამდენადაც ვიცი, ოფიციალურ დონეზე ამ მიმართულებით ნაბიჯები არ გადადგმულა და იმედო მაქვს, არ გადაიდგება. ბატონი ვიორგი ქაჯაია (რუსეთთან ურთიერთობის საკითხებში საქართველოს პრემიერის ახალი მრჩეველი – რ.მ.), ალბათ, გააგრძელებს ყურადღებით ამ თემაზე მუშაობას“, – ეუბნება რადიო თავისუფლებას რუსეთთან ურთიერთობის საკითხებში პრემიერის უკვე ყოფილი მრჩეველი **ზურაბ აბაშიძე**.

ლიახვისპირელი მწერლის, დრამატურგისა და მოქალაქის უკვდავსაყოფად

ვიმდინარე ვლის ვიწურულს (18 დეკემბერს) ცნობილ მწერალს, დრამატურგსა და მოქალაქეს მერაბ ელიოზიშვილს დაბადებიდან 90 წელი უსრულდება.

მწერალთა სახლში მწერლის ოჯახი

გორის მერიასთან დაისვენა საკითხი, რათა ქართლის მეთაური ქალაქის ერთ-ერთ ქუჩას ეწოდოს მერაბ ელიოზიშვილის სახელი.

როზარტ ოდიკაძე, საქართველოს დამსახურებული ჟურნალისტი.

12 მარტს, საქართველოს მწერალთა კავშირში გაიმართა შეხვედრა, სადაც იმსჯელეს გულქართლი ერისკაცისა და მოქალაქის საიუბილეო თარიღის დინამიკად აღნიშვნის თაობაზე.

შეხვედრის მონაწილეებს მიესალმა საქართველოს მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე მაციალა გონაშვილი. მან მაღლივრემით აღნიშნა, რომ ქართული სიტყვის დიდოსტატის, მერაბ ელიოზიშვილის დაბადებიდან 90 წლისთავს ოპერატიულად გამოეხმაურა ჩვენი ქვეყნის ფლაგმანი გავითი „საქართველოს რესპუბლიკა“.

სახელგანთქანი თანამემამულის 77-წლიან ცხოვრებასა და ნაყოფიერ მოღვაწეობაზე მოკლედ და დამატებით მოკლედ ისაუბრა მწერალმა, და პუბლიცისტი ნოზდრე ოდიკაძემ.

2012 წლის იანვრიდან, დიდუბის მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონის სამაჩაბლოელი მობინადრის რუდუნებით გზა-განვლილის შესახებ აზრი გამოთქვეს საქართველოს მწერალთა კავშირის თანათავმჯდომარეებმა ბადათერ არაბულმა, ბადრი ქუთათელაძემ, მწერალთა კავშირის საორგანიზაციო განყოფილების უფროსმა ბაალ ბოტკოველმა, პოეტმა და დრამატურგმა მზია ხეთაგურმა, გამომცემლობა „მერანის“ დირექტორმა მანანა

გორგიშვილმა, კინოლოკუმენტალისტი გივი ყურელმა.

მწერალთა სახლში გამართულ შეხვედრაზე გადაწყდა:

1. 2024 წელი გამოცხადდეს გამორჩეული ერისკაცისა და მოქალაქის მერაბ ელიოზიშვილის წლად;
2. იუბილე ჩატარდეს შემოდგომით – ოქტომბრის დასაწყისში;
3. დაარსდეს მერაბ ელიოზიშვილის სახელობის ყოველწლიური პრემია;
4. მომზადდეს და გამომცემლობა „მერანში“ დაიბეჭდოს დიდი მწერლისა და საზოგადო მოღვაწის ერთობილიანი დაფა;
5. თბილისის მერიას ეთხოვოს: ა) დედაქალაქში, ცხინვალელი შემოქმედის საცხოვრებელი მინის (ს. ცინცაძის ქ. №32) ფასადზე განთავსდეს მწერლის მემორიალური დაფა; ბ) თბილისის ერთ-ერთ ქუჩას ეწოდოს მერაბ ელიოზიშვილის სახელი;
6. სახელგანთქანი მწერალს, დრამატურგსა და მოქალაქეს ახლო ურთიერთობა აკავშირებდა გორელებთან, ნიქოზისა და ცხინვალის ეპარქიის მეფე ისაიასთან. ამიტომაც,

გურჯი ხათუნისა და მისი ვაჟის ნეშტი ერზურუმის საძვალეში

თურქეთში საქართველოს ელჩი გიორგი პანაშვილი და მისი თანადამსახურეები დადგინდნენ და დაკრძალეს მისი ნეშტი ერზურუმის საძვალეში.

„ქვირფასო მემორიალი, მსურს, გაგიზიაროთ ქართველი საზოგადოებისა და ისტორიკოსებისათვის აქამდე უცნობი და მუდმივად მნიშვნელოვანი ინფორმაცია, რომელიც ეხება გურჯი ხათუნის განსახიერებლის ადგილმდებარეობის დადგენის საკითხს.“

მოგვხსენებთ, ანატოლიის სელჩუკთა ისტორიის ამსახველი წყაროები მწირია. იმ მიზეზით, ქვემოთადაც აქსარაი, აშმედ ფულაჯი და შუა საუკუნეების სხვა ავტორები თავიანთ ძირითად შრომებში მოგვითხრობენ ქართველთა სამეფოსა და მცირე

აზიის სელჩუკთა რუმის სასულთანოს კავშირებსა და ისტორიაზე, იმდროინდელი მხარეთმცოდნეობის ურთიერთობებზე, ასევე, რასაკვირველია, გურჯ ხათუნზე. თუმცა, ცნობებში, მათ შორის, იმ მიზეზით Seljukname-ში არსად არ არის მოხსენიებული მისი საბოლოო განსახიერებელი.

გურჯი ხათუნის საფლავის შესახებ არაფერს წერენ არც ევროპელი ისტორიკოსები და მკვლევრები, მათ შორის, ენდრიუ სპენსერ პიკოვი, ჯონ ფრილი, დევიდ ტელმორ რაისი და სხვები. როგორც მოგვხსენებთ, ქართული ისტორიოგრაფიისთვისაც ბოლო პერიოდამდე უცნობი იყო გურჯი ხათუნის საფლავის ადგილმდებარეობა.

ამ კონტექსტში, განსაკუთრებით სასიხარულოა, რომ სულ ახლახან მივაკვლიე ქართული საზოგადოებისთვის უცნობ, შუა საუკუნეების ავტორის, ნილდელი ქალი აშმედის (1286-1333) სპარსულენოვანი მანუსკრიპტის თურქულ თარგმანს, რომლის ორიენტირებული სულიერი მნიშვნელობის ხელნაწერთა საცავში ინახება. ამ სქელტანიან ნაშრომში

ში არაერთხელაა ნახსენები საქართველო, ქართველები, თამარ მეფე და, რა თქმა უნდა, გურჯი ხათუნიც. ხელნაწერში, სამ სხვადასხვა ადგილას ავტორი აღნიშნავს, რომ გურჯი ხათუნი, მის ვაჟთან, სულთან ალაედინ ქეიქუბად II-სთან ერთად, ქ. ერზურუმში განისვენებს.

როგორც აღწევს გაუწყებო, 2019 წელს მქონდა პატივი, პირველს მომენახულებინა გურჯი ხათუნის ახლად აღმოჩენილი საფლავი განსახიერებელი ქ. ერზურუმში. შემოსწავლულ მწირ წერილობით და ასევე, ზეპირ წყაროებზე დაყრდნობით, ვადვივდა იმედი, რომ ერზურუმში აღმოჩენილი ეს საზოგადოებრივი სწორედ გურჯ ხათუნსა და მის ვაჟს ეკუთვნის. ამასთან, ისტორიული სიმართლის დასადაგენად, ჩვენი მოთხოვნით, საძვალეში არსებულ ნეშტებს ჩაუტარდათ დნმ-ის ანალიზი. თურქულ მხარესთან ერთად, ვაგრძელებთ მუშაობას აღნიშნული მიმართულებით და მიქვს დიდი იმედი, რომ მალე სასიხარულო სიახლეებს ვამცნობთ ფართო საზოგადოებას“, – წერს გიორგი პანაშვილი.

დიდგარხის პირველი შაბათი

23 მარტს საქართველოს წმიდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ავტოკეფალური ეკლესია იხსენიებს თეოდორე ტირონს. იგი დიდიდა მცირე აზიის ჩრდილო-აღმოსავლეთ ქალაქ ალასიაში.

ამბობენ, რომ იმპერატორ ვალერიუს (305-311) მეფობის დროს თეოდორე ტირონი შავი ზღვის სანაპიროზე მოსთხოვეს მსხვერპლად. მწიგნობარმა კარგად მოსთხოვეს და დაავალა, გაეფრთხილებინა ქრისტიანები მხოლოდ მოხარული ხორბალით თავილით (კოლიო) ეჭამათ!

გიული ლიპარტია

განხილვითი განკარგვის ალმანახი გვერდით

გამოვიდა ლიტერატურულ ჟურნალ „ოლე“ 2024 წლის პირველი ნომერი. ჟურნალი იხსენება მაცვალა ვინაშის 65 წლის-თავისადაც მიძღვნილი მილოცვებით.

„მხატვრული ლიტერატურის“ რუმბრიკით ქვეყნდება ფარნა რაინას, გიორგი გიგაურის, თამარ კოლეიშვილის, გიგა ტუხიშვილის ლექსები; ლანა მანველის რომანის „სად არის ბედნიერება“ ვაგრძელება, ვანო ჩხიკვაძის, ნინო ტყელების, დიანა მეტონიძის მოთხრობები.

რუმბრიკით „გაგვებისთვის საკითხავი“ გაცნობით მიაი დიაკონიძის საბავშვო მოთხრობებს.

რუმბრიკაში „პოეტისა და მამულიშვილის გახსენება“ იბეჭდება სოსო ჩხუმიანიშვილის ლექსები.

„თარგმანის“ განყოფილებაში ქვეყნდება სანა ტისდელის ლექსები. თარგმნა თარგმანი ცისკაძემ. „კრიტიკა-პუბლიცისტიკის“ რუმბრიკაში წაიკითხავთ როინ ჭიკაძის, მაალ ბოტკოველის, ნანა რჩეულიშვილის წერილებს.

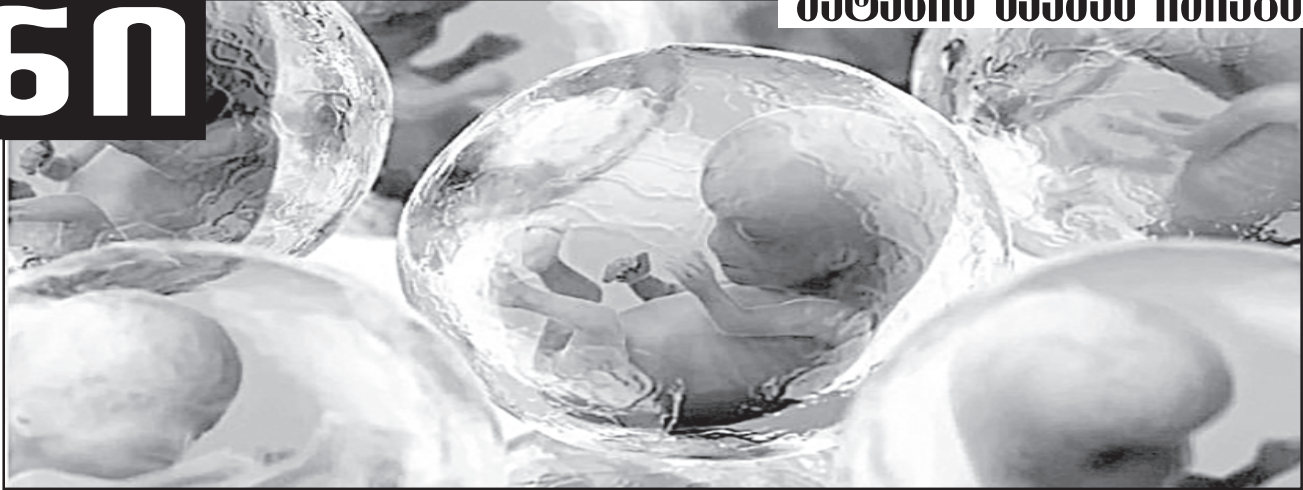
რუმბრიკით „იმედისმოცემი თაობა მოდის“ იბეჭდება მიაი გვიჩიას „გოგონა მემვიდე კლასიდან“.

გარეკანის პირველ გვერდზე გთავაზობთ ელენე ახვლედიანის ნახატს „თელავი“. ჟურნალი „ოლე“ გამოიცემა თელავის მუნიციპალიტეტის მერიის (მერი ბატონი ლევან ანდრიაშვილი) და თელავის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს (თავმჯდომარე ბატონი თენგიზ მთავარელიშვილი) მხარდაჭერით.

გაყიდული ჯიშის და ბენი

ისრაელი საქართველოდან
დააპაღებული ემბრიონების
შეტანის საქმეს იძიებს

ისრაელის პოლიცია ხელმოწერილი ბანაყოფიერების ბანკის ბანკში დააპაღებული ემბრიონების საქმეს იძიებს. ემბრიონები, რომლებიც ბენებისთვის დაეგეგმა, ისრაელში საქართველოდან შეიტანეს. საქართველოში მისთვის სურთაგან და ღონისძიების საბანკოების მომსახურებით შეიძლება, უსწორედი წყვილები სარგებლობენ. ისრაელის მხარეში ბანკში დაბრუნებული ინფორმაციით, სისხლის სამართლის საქმის განხილვა ისრაელის პოლიციამ ისრაელის ჯანდაცვის სამინისტროსთან ერთად თვეების წინ დაიწყო.

როგორც რადიო თავისუფლებას ეუბნებიან საქართველოს პროკურატურაში, ისრაელმა საბანკოების უწყობა საბანკოების დახმარების ფარგლებში მიმართა. როდის და კონკრეტულად რა დახმარებას ითხოვდა ისრაელი და რა დახმარება გაუწია ქართულმა მხარემ, ამ დეტალებს პროკურატურა არ ასაჯაროებს.

ტროფია, მცირე X სინდრომი, სპინალური კუნთოვანი ატროფია და ასევე ხდება კარიოტიპირება. ისრაელში მიმდინარე გამოძიების შესახებ კომენტარს, ამ ეტაპზე, არ აკეთებს საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტრო.

როგორ ირჩევენ კარსს უპირატესობის დონორებს?

მისკინდში ამბობენ, რომ საქართველო ერთგვარი შავი უცხოელი პაციენტებისთვის – ერთ-ერთი მოწინავე ქვეყანა დამხმარე რეპროდუქციული ტექნოლოგიის განვითარებით და სერვისებით. ქართული კლინიკები, სააგენტოები კვერცხუჯრედის დონორებს ე.წ. სარეკლამო განცხადებით ეძებენ. სარეკლამო ტექსტებში ის კრიტერიუმები მითითებულია, რომელსაც დონორი უნდა აკმაყოფილებდეს. მაგალითად:

- ასაკი 20-30 წელი;
- მისასალმებელია საკუთარი ჯანმრთელი შვილის ყოლა;
- მიმზიდველი გარეგანი მონაცემები;
- სრული ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობა;
- ქრონიკული დაავადებების არარსებობა;
- ჯანსაღი წონის არარსებობა;
- გენეტიკური და მეტაბოლური ხასიათის დაავადებების არარსებობა.

ძნელია ვახდებ დონორი, რადგან „აკვირდებიან ყველაფერს, ჯანმრთელობას, გარეგნობას“ – ეუბნება 22 წლის სალომე* რადიო თავისუფლებას.

ერთი წელი დაავადებული სხვადასხვა კლინიკაში. გამომართა და ამირჩიეს გარეგნობით. წყვილები ძირითადად ისეთ დონორს ეძებენ, რომელიც მათ ჰგავს. ისინი ხედავენ შენს ფოტოს, მონაცემებს, დანარჩენი არაფერი საერთო მათთან არ გაქვს. არც იცი, ვინ არიან. ნოტარიუსთან ვიყავით, რომ უფლება მიეცათ მათთვის, რომ ჩემი ბიოლოგიური მასალა წაეღოთ სხვა ქვეყანაში, კონკრეტულად გერმანიაში. ამისთვის ჩემი თანხმობა იყო საჭირო.

სალომემ უკვე ოთხჯერ ჩაიტარა კვერცხუჯრედის ამოღების პროცედურა.

„პირველად 2000 ლარი გადამიხადეს. მეორედ მხოტვეს, რაც უფრო მალე მოხვალ, უფრო მეტს გადაგიხდით. მეორე ფოტოეკლავი მაქვს, ძალიან აწყობთ. ორ კლინიკასთან ვთანამშრომლობ“.

სალომე კვერცხუჯრედის დონორისგან მიღებული თანხის ნაწილით სწავლის ფულს იხდის, ნაწილს კი საკუთარ ბიზნესს ახმარს. კვერცხუჯრედის დონორობა გადაწყვიტა რამდენიმე თვის წინ 26 წლის მარინამამ. მისი თქმით, ე.წ. „ისრაელის პროგრამისთვის“ ქართველი დონორები საკმაოდ სოლიდურ თანხას, 2000 დოლარს იღებენ:

„მაგრამ ისინი უკვე კონკრეტულ ტიპაჟზე არიან ორიენტირებული. ყაზახეთის პროგრამაშიც მეტია ანაზღაურება. ხელშეკრულებას აფორმებ და როცა მოხდება ჩემი მასალის ამოღება, ერთი დღის განმავლობაში უნდა ჩამერიცხოს ანაზღაურება. განაყოფიერდება თუ არ განაყოფიერდება, ეს უკვე ჩემი ვალდებულება აღარაა“. მარინამის თქმით, „მომზადების პროცესი 13 დღის გრძელდება. მანამდე ყველა საჭირო გამოკვლევა გიტარდება, სისხლის, ნაცხის ანალიზის, სქესობრივი გზით გადაამდებ ინფექციებზე ანალიზი. როცა ყველა პასუხი დადებითია, ამის შემდეგ იწყება მომზადება. იწყებ ინექციებს. დღეში 2 ინექცია კეთდება კანქვეშ, მუცელში. შემდეგ უკვე ტარდება კვერცხუჯრე-

განვითარებული დააპაღების მქონე ემბრიონების საქმეზე, რამდენიმე დღის წინ, თელ-ავივში დააპაღეს ორი ემბრიონი – 06 ზიფრო განაყოფიერების კარგი კლინიკის მთავარი ემბრიონი და ერთ-ერთი კლინიკის ლაგორატორიის ხელმძღვანელი. 18 მარტს, სასამართლოს გადაწყვეტილებით, ემბრიონი გირაოს სანაცვლოდ გაათავისუფლეს. გამოძიება მათ თვითმართვას და მძიმე დაავადების გავრცელებას ედავება.

ისრაელის მედიის მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, საქართველოდან წაღებული ემბრიონები ისრაელის მოქალაქეებს გადაუტანეს. ერთი ახალშობილი თანდაყოლილი დაავადებით გაჩნდა. მეორე ნაყოფი მკვდარი დაიბადა. როგორც ისრაელის მედია იტყობინება, ამ დროისათვის, მხოლოდ სამი დაზარალებული ქალის შესახებ არის ცნობილი, თუმცა, გამოძიება არ გამოიხილავს, რომ ემბრიონები გენეტიკური დაავადებით, შესაძლოა მეტ ქალს გადაუტანეს. ისრაელის ჯანდაცვის სამინისტროს ინფორმაციით, საქართველოდან გავრცელებული ემბრიონები შეიცავდნენ ჰემოფილია B-ის გენს.

ჰემოფილია არის იშვიათი გენეტიკური დაავადება, რომლის დროსაც ვერ ხერხდება სისხლის მონარალური შედგენა არასაკმარისი შემადგენელი ცილების (შედეგად ფაქტორების) არარსობის გამო.

ზრალდებულების ადვოკატები აცხადებენ, რომ ექიმებმა ყველა ის გამოკვლევა ჩაატარეს, რაც ისრაელის ჯანდაცვის სამინისტროს პროტოკოლითაა გათვალისწინებული ინ ვიტრო განაყოფიერების პროცედურის შესრულებისას. ამავეს ამბობს ლიკა ჭყონია, ადამიანის რეპროდუქციისა და ემბრიოლოგიის საქართველოს ასოციაციის თავმჯდომარე და ქართულ-ამერიკული რეპროდუქციული კლინიკის „რეპროარტის“ დამფუძნებელი.

ლიკა ჭყონია

მისი თქმით, ქართულმა კლინიკამ, რომელსაც კვერცხუჯრედის დონორისთვის მიმართეს პაციენტებმა ისრაელიდან, ისრაელის მთავრობის პროტოკოლით განსაზღვრული ყველა კვლევა ჩაატარა. ეს პროტოკოლი კი, როგორც ლიკა ჭყონია ამბობს, არ მოიცავს კვლევას ისეთ გენეტიკურ დაავადებებზე, როგორცაა ჰემოფილია:

„ყველა ქვეყანას თავისი რეგულაცია აქვს და ამ რეგულაციით ხდება თანამშრომლობა ქართულ და უცხოურ კლინიკებს შორის. ისრაელის მთავრობას აქვს მოთხოვნა, რომ ის კლინიკები, რომლებსაც აქვთ უფლება, რომ განაყოფიერებული ემბრიონი ან კვერცხუჯრედი შეიტანონ ისრაელის ტერიტორიაზე, აუცილებლად უნდა იყვნენ აკრედიტებული ისრაელის ჯანდაცვის სამინისტროს მიერ. ქართულ კლინიკას, საიდანაც განაყოფიერებული ემბრიონები გაიტანეს, ეს აკრედიტაცია ისრაელის ჯანდაცვის სამინისტროსგან მიღებული აქვს. ისრაელის სახელმწიფოს მოთხოვნაა, რომ დონორს აუცილებლად უნდა ჩაუტარდეს ოთხი კვლევა გენურ მუტაციაზე და ერთი ქრომოსომული კვლევა. ამ კვლევებს შორის არ არის კვლევა ჰემოფილიაზე“.

ლიკა ჭყონიას თქმით, კვერცხუჯრედების ქართველ დონორებს ისრაელის კლინიკის ექიმები, პაციენტთან შეთანხმებით, თავად არჩევენ. შესაბამისად, ისრაელის ექიმებისთვის ცნობილია ყველა იმ აუცილებელი კვლევის შედეგები, რომელსაც დონორი იკეთებს:

„გენურ მუტაციაზე კვლევები ტარდება ამერიკაში, ანუ ბიოლოგიური მასალის საქართველოდან იგზავნება ამერიკაში. როდესაც ისრაელის მხარე აარჩია ეს კონკრეტული დონორი, მათ ყველა აუცილებელი კვლევის პასუხი იცოდნენ. აქედან გამომდინარე, სრულიად არანაყოფიერებულია, რომ ახლა ვინმე ისრაელში ქართულ მხარეზე გადმოიტანოს. ქართულ მხარეს არ დაუშვია არანაირი შეცდომა. პროტოკოლის თანახმად, კვლევები ტარდება ისეთ დაავადებებზე, როგორცაა, ცისტოზური ფიზიოზი, დუშენის კუნთოვანი დის-

დის ამოღების პროცედურა. ანესთეზიით კეთდება და გრძელდება ნახევარი საათი“. კვერცხუჯრედების ამოღებამდე მოსამზადებელ პერიოდს რადიო თავისუფლებასთან აღწერს სალომემ:

„უნდა ვცადო, რომ სწორად იკვებო. ასევე უნდა გავიკეთო ინექციები. ოჯახის წევრებმა არ იცინონ, რომ დონორი ვარ, დედას ალბათ გული დასწყდება, რადგან ძალიან უნდა შეილიშვილი, მე კი შეილი საერთოდ არ მინდა. ინექციისთვის საჭირო ნემსებს მეგობართან ვინახავ. იქ მივდივარ და იქ ვიკეთებ ხოლმე“.

დახმარა რეპროდუქციული საშუალებებით სარგებლობის პროცესის შესახებ კანონპროექტი მისამ მოსმენაზე აღარ გაიქცა!..

როგორია უცხოეთში საქართველოდან განაყოფიერებული ემბრიონების გატანის სტატუსტივა?

რომელ ქვეყნებში გადის საქართველოდან ბიოლოგიური მასალა, მათ შორის, განაყოფიერებული ემბრიონები? ამ კითხვებზე ზუსტი პასუხი არ აქვს ლიკა ჭყონიას. თუმცა, ამბობს, რომ როდესაც საქმე დამხმარე რეპროდუქციულ საშუალებებს ეხება, უცხოელი წყვილები, ამ პროცედურას უმეტესად საქართველოშივე იტარებენ და საქართველოდან ბიოლოგიური მასალის გატანის მაჩვენებელი არ არის დიდი. 2023 წლის ზაფხულში, როდესაც მამინდელმა პრემიერ-მინისტრმა, ირაკლი ღარიბაშვილმა უცხო ქვეყნის მოქალაქეებისთვის საქართველოში ინ ვიტრო განაყოფიერების, სურთავისა და დონორის სერვისის მიღების აკრძალვა დააპირა, რეპროდუქციოლოგებმა პრემიერის ეს ინიციატივა გააკრიტიკეს და თქვეს, რომ ეს ინიციატივა ერთი მხრივ დისკრიმინაციული იყო, მეორე მხრივ, კი წამგებიანი საქართველოს ეკონომიკისთვის:

„აქ პაციენტები ჩამოდიან არა იმიტომ, რომ ამ დარგის მომსახურება სხვა ქვეყნებთან შედარებით იაფია. არა, აქ ჩამოდიან იმიტომ, რომ საუკეთესო სერვისის იღებენ. გარდა ამისა, საქართველოში სამედიცინო ტურნიზმი ზოგადად ტურნიზმის 55%-ს მოიცავს. ვიცით, რომ ჩვენს ქვეყნის ეკონომიკური შემოსავალი მნიშვნელოვანწილად სწორედ ტურნიზმს ეფუძნება. ამ აკრძალვით არა მხოლოდ დამხმარე რეპროდუქციული ტექნოლოგიის დარგი შეაჩერებს განვითარებას და შესაძლოა, არსებობს საფრთხე, არამედ ეს სერიოზული დანაკარგი იქნება ქვეყნის ბიუჯეტისთვისაც. აქ ჩამოსული პაციენტები, ცხადია, სარგებლობენ სხვადასხვა მომსახურებით, იქნება ეს სასტუმროები თუ საკვები, გასართობი ობიექტები.“

2022 წელს საქართველოს მიუხედავად დაახლოებით 60 მილიონი დოლარი მიიღო სამედიცინო ტურნიზმის დახმარებით და რატომ ვამბობთ უარს იმაზე, რომ საქართველო არ იყოს დამხმარე რეპროდუქციული ტექნოლოგიის შავი? მსოფლიოში შობადობა არ შემცირდება, ადამიანს ყოველთვის ექნება სურვილი, ჰყავდეს შვილი და რატომ ვაიძულებთ მათ წავიდნენ სხვა ქვეყანაში და ამით სარგებელი დაკარგოს ჩვენს ქვეყანაში? – თქვა მამინდელის სალომემ, ქართულ-გერმანული კლინიკის ხელმძღვანელმა და ემბრიოლოგმა.

საქართველოში მოქმედი სურთავისა და დონორის სააგენტოებისგან მიღებული ინფორმაციით, მათი მომსახურებით უმეტესად, უცხოელი წყვილები სარგებლობენ. ეს მონაცემი შესაძლოა 98%-საც აღწევდეს.

მთავრობის მიერ წარდგენილი ცვლილებები 2024 წლის 30 მარტს იანვრიდან უნდა შესულიყო ძალაში, თუმცა, პარლამენტში ორი განხილვის შემდეგ, პარლამენტმა მისამ მოსმენაზე აღარ გასულა. როგორც პარლამენტში ეუბნებიან რადიო თავისუფლებას, ამ პარლამენტთან დაკავშირებით „სიასზე არ არის“.

ნიკო თარხნიშვილი
რადიო თავისუფლების ჟურნალისტი

* რეპროდუქციის სახელადი შეცვლილია მათი ანონიმურობის დაცვის მიზნით.

(გაერთიანებული)

სად და რამდენ ღვინოს ყიდის საქართველო?

2023 წელს საქართველომ ჯამში 259 მლნ ლიტრის ღვინო გაყიდა, თითქმის 3%-ით მეტი წინა წელთან შედარებით. გაზრდილ შემოსავლებს ღვინის ეროვნული საავტოტო საზღვარგარეთ გადგომის უზრუნველყოფის მიზნით. თუ 2022 წელს ერთი ლიტრი ქართული ღვინო სა-

ლებაც ადასტურებს. სანიტარული ნორმების მიზნით მიღებული გადაწყვეტილებების უკან საქართველოში რუსი ჯაშუშების დაკავება იდგა. ამის გამო რუსეთში ქართული ღვინის ექსპორტი აიკრძალა და ემბარგო 7 წლის განმავლობაში გაგრძელდა. ემბარგო ღვინის ექსპორტზე მალევე აისახა და შემო-

მიმართულა. ყველა რუსული გვაქვს მიმართული იმისკენ, რომ მზარდების დივერსიფიკაცია მოხდეს და ყველა ქმედება მიმართულია ჩვენთვის სტრატეგიული მზარდებისკენ: აშშ, დიდი ბრიტანეთი, ევროკავშირი, ჩინეთი, იაპონია და სამხრეთი კორეა. გაცხადებული გეგმონა და გვიწოდება, რომ 2030 წლისთვის ერთი კონკრეტული მზარდის (რუსეთი) წილი 40%-ს ჩამოვიყვანოთ, თუმცა, სამხრეთ-დასავლეთი, რუსეთ-უკრაინის ომი, ეს ჩვენი შესაძლებლობების მიღმაა. ვიმედოვნებ, რომ მას შემდეგ, რაც ეს ომი ექტურნი მიზნები მოიხსნება, კვლავ გვექნება საშუალება შევამციროთ ამ კონკრეტული მზარდის წილი ღვინის ექსპორტში", - ამბობს მენეჯერი.

ღვინის პერსპექტივა

შეულოდ 2.48 დოლარად იყიდებოდა, 2023 წელს ფასი 2.89 დოლარამდე გაიზარდა. „ასკანელი“ რუსეთში ღვინოს საშუალოდ 2 დოლარად და 80 ცენტრად ყიდის. „დამიჯერეთ, ეს დამალი არ არის. თან ჩვენ აქ ადვილზე ვყიდით. ქარხნის ფასია, ტრანსპორტირება და იქ დამეგვრის რეჟიმები მათზეა. ქართული

კომპანიების უმრავლესობა ამ სექტორში მუშაობს. დაახლოებით 200-მდე კომპანიაა, 5-6 დოლარის ზემოთ. ძვირ ღვინოსაც ვტვირთავთ, რომლის ფასიც 10 დოლარამდეც ადის. მაგრამ უფრო მეტად დაბალფასიანი პროდუქტები იყიდება“, - ამბობს ირაკლი უგულავა. მრავალი წელია მთავრობა აცხადებს, რომ ღვინის მზარდების

დივერსიფიკაციაზე მუშაობს, რაც ნიშნავს რუსულ ბაზარზე დამოკიდებულების შემცირებას და ევროპის, აშშ-ის, ჩინეთის ბაზარზე გაყიდვების ზრდის. მაგრამ, შარშანდელი მონაცემებით, ქართული ღვინის მხოლოდ 12% გაიყიდა ევროკავშირში. რუსეთის ბაზარზე 65%-იანი დამოკიდებულება რომ ღვინის ინდუსტრიისთვის საფრთხეა, ამას 2006-2012 წლების გამოცდი-

სავალი 41 მლნ ლიტრიდან 29 მლნ ლიტრამდე შემცირდა. ღვინის ეროვნული სააგენტოს დირექტორი ლევან მეხუტაძე რადიკალურ ღვინოზე გადასვლას ითხოვს, რომ ქვეყნის მთლიანი ღვინის პოპულარიზაციაზე 16 მლნ ლარი დაიხარჯება. „ღვინის ეროვნული სააგენტო ერთ თეთრს არ ხარჯავს ჩვენი ტრადიციული მზარდების

სპეციალისტები ამბობენ, რომ გადვირდებული აქციები რუსეთში ყველაზე მეტად იაფია, უხარისხო ღვინის წარმოებას დაარტყამს. ერთი მხრივ, ეს ცვლილება გასაღებას შეაფერხებს, თუმცა, მეორე მხრივ, იაფფასიანი ღვინოზე შემცირებული მოთხოვნა შესაძლოა სტიმული გახდეს ღვინის ხარისხის გაუმჯობესებისთვის. მარიამ მარაღაშვილი

ბოლო დროს ისმის სამხრეთ-დასავლეთი იმის შესახებ, თუ რა პრობლემების წინაშე დგანან ქართველი შპს-ები, კერძოდ სოფლის მეურნეობაში, რომელიც სუბსიდიების მომარაგებას ითხოვს სახელმწიფოს მხრიდან და აანონსებენ, რომ კომპანიები ხორბალზე 70-80 თეთრის გადასახადს იხდებიან, რომელიც სოფლის მეურნეობის განვითარებას და შპსების მართვას ხორბალის წარმოებას, რაზეც ისინი ამ მხრივ მოგვას ვერ ნახულობენ. ამას ემატება თომოციონერ პოლიტიკოსთა დაუსაბუთებელი ბრალდებები იმის გამო, რომ ჩვენთან პროდუქტები ბევრად ძვირი ღირს, ვიდრე ევროპის ქვეყნებში და ჩვენს სამეზობლო სახელმწიფოებში. საკითხის გარკვევისთვის რამდენიმე კითხვით მიმართეთ საქართველოს პურის მრეწველთა კავშირის თავმჯდომარეს, გეგმარს მენდერეზიანთა დოქტორს, ბატონ მალხაზ დომიძეს, რომელმაც, როგორც დარგის პროფესიონალი, ჩვენ მიერ დასმულ კითხვებს უპასუხა და შეძლებისდაგვარად გაგვარკვია იმ პრობლემებში და რეალურ ვითარებაში, რომელიც პურპროდუქტების სფეროში გვაქვს.

პურის ფასი გაძვირდება თუ არა პურპროდუქტები საქართველოში?

ლი სტირდება, რომელსაც ჩვენი ხორბალი ჯერჯერობით ვერ პასუხობს. კონკურენტუნარიანი და ხარისხიანი პური, რომ ვაწარმოოთ, ამას მალაღობა იქნება ფეხილი ესაჭიროება. რუსული ხორბალი ჯდება ამ სტანდარტებში. პრობლემა ის შეიქმნა, რომ ტომარა, რომელიც 50-52 ლარი ჯდება, ახლა 2,50 ლარის დამატების შემდეგ გაძვირდა და ჩვენს მიერ 50-52 ლარზე ნაანგარიშები კალკულაცია შეიცვალა. სწორედ ამიტომ, ვინც პურის ფასზე იწყებს საუბარს, ეს რეალურად უნდა გაითვალისწინოს. - ბატონო მალხაზ, ბოლო დროს დაიწყო საუბარი ქართულ მზარდზე პროდუქტის და ფასის გაძვირებაზე სხვა ქვეყნებთან შედარებით. როგორ ვითარდება პურპროდუქტების ფასების მხრივ საქართველოში და სხვა ქვეყნებში... - მეზობელ ქვეყნებში, სადაც ენერგომატერებზე ფასები ჩვენთან შედარებით ბევრად ნაკლებია, პურის ფასი თითქმის ჩვენთან არსებული ფასის თანაბარია. ბოლო ინფორმაციით ყველაზე დაბალი ფასი (პური გვაქვს მხედველობაში) ტაჯიკეთში იყო და იქაც ბოლო ერთი თვის მანძილზე ფასი სამჯერ შეიცვალა ზრდისკენ და ახლა ჩვენს ფასს გაუთანასწორდა. რაც შეეხება ევროპის ქვეყნებს, სადაც თითქმის ორჯერ გაძვირდა ენერგომატარებლების ფასი - ინგლისში, გერმანიაში, საფრანგეთში, ბელგიაში, ავსტრიაში, შესაბამისად მოიმატა პურპროდუქტების ფასი, მიუხედავად იმისა, რომ მათ ელევატორებში საკმაოდ მაღალი აქვთ ჩვენთან შედარებით. როგორი სავალალო მდგომარეობაა აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში, ამას თავად ვუყურებთ და ამაზე ზემოთ ვისაუბრებთ. მხედველობაში მისაღება ის ფაქტორიც, რომ საქართველოში ბევრად მეტ პურს მოიხმარენ, ვიდრე მსოფლიოს სხვა ქვეყნებში. ქართველები დღესაც პურის მჭამელი ხალხი ვართ... ესეც გასათვალისწინებელია. ასე რომ, ზოგიერთ პოპულისტთა და პოლიტიკოსთა მრალდებები, მათა სამხრეთ-დასავლეთი მოკლებულია. ესაუბრა ავთანდილ ბეჟაური

- ბატონო მალხაზ, ევროპაში გაჩაღებული „ხორბლის ამბოხება“, ანუ ევროპულ ფერმერთა აღმოფხვრება, რომელიც უკრაინიდან შეტანილმა დაუმეგვრებმა ხორბალმა გამოიწვია, უკმაყოფილებისა და საპროტესტო აქციების გარდა ფასების ზრდაც განაპირობა. იქონია თუ არა ამან გავლენა ჩვენს ქვეყანაზე? - უკრაინის დაუმეგვრება ხორბალმა მართლაც პროტესტის ისეთი სახე მიიღო ევროპის ქვეყნებში, რომ ადგილობრივი ფერმერთა ქმედება, ჩაკეტილი საზღვრებისა და გადაკეტილი გზების გარდა, უკრაინული ხორბლის განადგურებამაც გადაიზარდა. ფერმერები ათასობით უკრაინულ ტრალერებს, რომლებიც ხორბლითა და ტორტით, არამარტო გზას უკეცივენ, არამედ არის შემთხვევებიც, რომ ძალიან ძვირი მეთოდებით პირდაპირ ავტომაგისტრალზე ცლიან. ჩვენი ქვეყანა ჩართულია მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში. ქართველი ფერმერების მიერ მოყვანილი მონაგალი სულ რამდენიმე თვე თუ ყოფნის ქვეყნის მარაგს, პურპროდუქტების წარმოებას, ამისთვის ხორბლის დიდი ნაწილი სხვა ქვეყნებიდან შემოგვაქვს, კერძოდ რუსეთიდან. გასაკვირი აქ არაფერია, რადგან ნებისმიერი ქვეყანა ცდილობს თავისი სასურსათო სუვერენიტეტი დაიცვას და მოსახლეობის მოთხოვნილებაც დააკმაყოფილოს. - სასურსათო სუვერენიტეტი გასაგებია, მაგრამ ჩვენი ხორბალი საჭირო მარაგის მეთოდს ვერ ვასწავლება, ანადა ჩვენი ფერმერები ჩასაბარებელი ხორბლის ფასის გაზრდას ითხოვენ და „იმუქრებიან“, რომ მოუნდავი დარჩება სავაჭრულში, თუ მთავრობა მომატებული ფასით არ ჩაიბარებს მოყვანილ ხორბალს... - საქართველოში გადაიდგა გარკვეული ნაბიჯები იმ მხრივ, რომ აქტიური გაკეთებულიყო

ადგილობრივი ხორბლის წარმოებაზე, გლეხსა და ფერმერს ადგილობრივი მოსავალი ჩაეზარებინა, ემუშავა ქართულ წისქვილებსა და ცხობის სექტორში ადგილობრივი ფეხილით გამოყვანილი პური. ამისათვის საბაზოზე შემოსული რუსული ფეხილისთვის შემოღებული იქნა დროებითი გადასახადი, რომელიც ტომარაზე 10 ლარით განისაზღვრა, შემდეგ ამას 2 ლარი და 50 თეთრი დაემატა. ქართველმა ფერმერებმა ერთ კილოგრამ ხორბალზე 50 თეთრის ნაცვლად 70-80 თეთრი მოითხოვეს. მინდა ყურადღება გაამახვილოთ იმაზე, რომ 50 თეთრი ეს ის ნიშნულია, რომელზეც დაბლა კილოგრამი ხორბლის შეძენა შეუძლებელია. მხედველობაში არ იღებენ იმ სხვადასხვა ფაქტორებს, რომელიც პროდუქციის საბოლოო საბოლოო ჩამოყალიბებისთვისაა საჭირო. ესაა - ელექტროენერჯია, გაზი, წყალი, რომელიც აუცილებელია პურის გამოცხობისთვის. მართალია, ელექტროენერჯის გადასახადმა მწარმოებლებისთვის რამდენიმე თეთრით დაიკლო, მაგრამ მოიმატა წყლისა და გაზის ტარიფები, საწარმოებისთვის ის თითქმის გაორმაგდა, ვიდრე

არხეივები სახელმწიფო, როგორც ბანდები პარტია

პაიტი, უკვე, მერამდენეჯერ დგას სამოქალაქო ომისა და სახელმწიფო გადატრიალების წინაშე! ეს პარტია სახელმწიფო კარნახის ზღვის კუნძულ ისპანიოლაზე მდებარეობს, რომელსაც დომინიკის რესპუბლიკასთან იყოფს.

პაიტის მოსახლეობა 11 მილიონზე მეტია და დღესდღეობით, ყველაზე ღარიბი ქვეყანა ამერიკის კონტინენტზე. ერთდროს, მისი ისტორია კარგად დაიწყო. ადრე, საფრანგეთის კოლონია იყო, რომელმაც, 1804 წელს, დამოუკიდებლობა მოიპოვა. პაიტი პირველი შავკანიანთა რესპუბლიკა იყო და ერთადერთი ქვეყანა, რომელიც მონათა წარმატებული ამბოხის შედეგად ჩამოყალიბდა.

დამოუკიდებლობის პირველ წლებში, ქვეყანა კარგად ვითარდებოდა, მაგრამ, მთელი საუკუნის დასაწყისიდან დღემდე, მას ბედი არ წყალობს. ჯერ იყო და, 1915-34 წლებში ამერიკის ჰავადა ოკუპირებული. შემდეგ, ფრანსუა დიუვალის

მეთაურობით, დიქტატურა დამყარდა, რომელიც 1957-დან 1986 წლამდე გაგრძელდა. დიუვალის რეჟიმის დაცემის შემდეგ, დემოკრატიის დამყარდა, თუმცა ძალიან მყიფე. დემოკრატიის გასამყარებლად, ამერიკას უწევდა ხოლმე, პაიტის შიდა საქმეებში ჩარევა.

ქვეყანას, ათწლეულების მანძილზე, არ ჰყავდა მუდმივი არმია და ჯეროვნად დაფინანსებული ძლიერი ერთგული პოლიცია. გაერთიანდა და დასავლეთის ჩარევამ გამართული პოლიტიკური ინსტიტუტების ტრადიციის დამკვიდრება ვერ შესძლო ქვეყანაში. ძალაუფლების შესანარჩუნებლად და ქვეყნის სამართლებრივ სამოქალაქო პირებს იყენებდნენ. ქვეყანაში გაჩნდა კერძო სამხედრო დანაყოფები, რომელიც, ხან ერთმანეთს და ხან მთავრობას უპირისპირდებოდა. ზოგიერთი კი, კრიმინალის გზას დაადგა. სახელმწიფო ინსტიტუტების სისუსტემ და დანაშაულის ზრდამ, ფაქტობრივად, გააპარტახა ქვეყანა.

2010 წელს, პაიტში ძლიერი მიწისძვრა მოხდა, რომელმაც 210-ათასი ადამიანი იმსხვერპლა და კუნძული მთლიანად გაანადგურა. ბუნებრივმა კატასტროფამ კიდევ უფრო გააღარიბა ქვეყანა. მოსახლეობის უმრავლესობა, კრიმინალურ გზას დაადგა. ქვეყანას, ფაქტობრივად, ბანდები მართავდა. 2021 წელს, ერთ-ერთმა ბანდამ პრეზიდენტის რეზიდენციაზე მიიტანა შეტევა და ქვეყნის პრეზიდენტი მოკლა. მმართველობა პრეზიდენტი-მინისტრ არიელანის გადაცემა, რომელიც მოსახლეობას დაჰპირდა, რომ ახალ არჩევნებს ჩაატარებდა, თუმცა, მიზეზთა გამო, არჩევნები დღემდე არ ჩატარებულა.

2 მარტს, პაიტში, ერთგვარი კრიმინალური რევოლუცია მოხდა. შეინარჩუნებულა ბანდებმა პაიტის ყველაზე დიდ ციხეზე მიიტანეს შეტევა და ოთხი-ათასამდე მსჯავრდებული დამნაშავე გაათავისუფლეს. იმ დროს, ქვეყნის მთავარი ქვეყანაში არ იმყოფებოდა. ბანდებმა პაიტის დედაქალაქი დაიკავეს და, ახ-

ლა, ნახევარ სახელმწიფოს აკონტროლებენ. დედაქალაქში და სხვა დასახლებულ პუნქტებში ქალისა. ქეჩებში უპატრონო გვამები ყრია. 15-ათასამდე პაიტელი დომინიკის რესპუბლიკას შეეხიზნა. ბანდების მთავარი მოთხოვნა ქვეყნის მეთაურის გადადგომა იყო, რომელმაც თავის ქვეყანაში ჩასვლა ვერ მოახერხა. 12-მარტს, საერთაშორისო ზეწოლის ქვეშ, მან გადადგომის გადაწყვეტილება მიიღო. პაიტის არასტაბილურობა კარნახის ზღვის რეგიონის ყველა ქვეყნისთვის პრობლემად იქცა. ეს, ამერიკისთვისაც პრობლემაა. ყველას აშინებს ფიქრი იმაზე, რომ 11-მილიონიან ქვეყანას შეინარჩუნებული ბანდები მართავს. შექმნილია მდგომარეობა, შესაძლოა,

ჰუმანიტარული კატასტროფა გამოიწვიოს, და ამერიკის ემიგრანტების ახალი დიდი ნაკადი მიაწყდეს. ასევე, სამშობლო, რომ პაიტი, შეიძლება, ცენტრალური და სამხრეთ ამერიკის ნარკომაფიის დიდ ბაზად იქცეს. მაინც, ამ ეტაპზე, უარს ამბობს პაიტში სამხედრო ან პოლიციური ძალების გაგზავნა. გაერთიანებული ერების კენიელი სამშვიდობო ძალების გაგზავნა სურს. პაიტისთვის ფინანსური დახმარების გასაწყვეტად, ამერიკამ და კარნახის რეგიონის ქვეყნებმა საგანგებო ფონდი შექმნეს, მაგრამ, ჯერ კიდევ, გენერალ კიოხეა რჩება პასუხაუცემელი, მაგალითად, დათანხმდება თუ არა ბანდები ქვეყნის ნორმალურ რიგში დაუბრუნებას, ან, სამომავლოდ, ვინ აიღებს პოლიტიკურ პასუხისმგებლობას.

კონსერვატიზმი, როგორც ტრადიციისა და რელიგიის დამოკიდებული...

ირლანდიის პოლიტიკურმა ისტემ-ლიზმენტმა, მთავრობის მიერ ინიცირებულ რეფორმებში, იმის მიუხედავად, რომ მთავრობას მხარს ოპოზიციური პარტიებიც უჭერს, მარცხი განიცადა. რატომ არ დაეთანხმა ირლანდიელი ხალხის უმრავლესობა თავის პოლიტიკურ ელიტას? ირლანდიაში, ევროპის სხვა ქვეყნებთან შედარებით, უფრო კონსერვატიული საზოგადოებაა. მათი კონსერვატიზმი არა პოლიტიკაში, არამედ, ეროვნულ ტრადიციებსა და რელიგიაში მუდამ დგამს.

ირლანდიური საზოგადოება კათოლიკური რწმენისაა, თუმცა, სხვა ევროპულ ქვეყნებს პროგრესივიზმში არ ჩამორჩება. ირლანდიის მთავრობას ფართომასშტაბიანი კამპანიის ჩატარება მოუხდა, რომ 2018-წლის რეფორმებში, ირლანდიის მოსახლეობას ამორტების ლეგალიზაციისთვის მხარი დაეჭირა. ირლანდიის კონსტიტუციაში, დღემდე, ოჯახის 1937-წლის-დროინდელი განსაზღვრება ფიგურირებს. მთავრობას, რეფორმებში, ოჯახის კონსტიტუციური დეფინიციის მოდერნიზება-გაფართოება უნდოდა, რომლის მიხედვით, ოჯახი ცოლქმრულ კავშირზე დაფუძნებულ ცნებად კი არა, ისეთ კავ-

შირად ჩათვლება, რომელიც, უბრალოდ, მყარ მათ შორის, ერთსქესიან წყვილთა ურთიერთკავშირზე იქნება დაფუძნებული. მეორე პუნქტი, რომლის ახალი რედაქციის მიღებას მთავრობა რეფორმების გზით ითხოვდა, ეხებოდა ქალის როლის საზოგადოებაში, სახელდობრ, კონსტიტუციიდან, ოჯახში ქალის როლსა და მოვალეობებზე არსებული მითითების ამოღებას, და მის ახალი მუხლით ჩანაცვლებას, რომ ბრუნვა მიიჩნევა არა მხოლოდ დედის, არამედ, მთელი ოჯახის პასუხისმგებლობად. მთავრობამ რეფორმების ჩატარების რისკები ქალთა დღეს

დამთხვია იმ იმედით, რომ ირლანდიის ქალების უმრავლესობა დადებითად შეხვდებოდა ამ ცვლილებებს, მაგრამ ვისთვის საიმედოდ და ვისთვის სამწუხაროდ, ირლანდიის მოსახლეობის, თითქმის, 70-მა პროცენტმა უარყო მთავრობის შეთავაზება, ანუ, ირლანდიის საზოგადოებამ მოითხოვა, ოჯახისა და ქალის როლის დეფინიციის კონსტიტუციაში უცვლელი დარჩეს. ირლანდიის პრემიერ-მინისტრმა აღიარა წაგება და განაცხადა: სამწუხაროდ, ირლანდიელი ხალხის უმრავლესობა ვერ დაგვარწმუნებდა და წაგავითო. ირლანდიის მასშველის აზრით, წაგების მიზეზი ისაა, რომ მოსახლეობისთვის ეს ცვლილებები ნაჩქარევი აღმოჩნდა. მთავრობას მეტი ახსნა-განმარტება უნდა გაეკეთებინა და საზოგადოებისთვის ცოტა მაინც ეცლია, კარგად ადევნა ცვლილებას. ჩატარებული სოციალური კვლევის მიხედვით, რეფორმებში მთავრობის იმდენ-გაცურების მიზეზად დასახელდა ის, რომ ქალების, თითქმის, 70 პროცენტი, ვისაც 18 წლამდე შვილი ჰყავს, სახლში საქმინარობს. ამიტომ, მთავრობის მიერ შეთავაზებული ცვლილებები მათთვის მიუღებელი აღმოჩნდა.

ნუზარ (ბ) რუხაძე POSTV

იტალიის პრემიერი მარკონი ნინადალის ნინადალია

„ჩვენ პოზიცია არ ემხრობა საფრანგეთის მიერ წარმოდგენილ წინადადებას, რომელიც სახიფათო ესკადაცილთა თვითდასაცავად უნდა ავიცილოთ უკონტროლო მფრინავი მფრინავი მფრინავი“ - განაცხადა იტალიის პრემიერი-მინისტრმა პაოლა გეორგია.

მელონიმ გააკრიტიკა საფრანგეთის პრეზიდენტი ემანუელ მაკრონი, რომელიც ზეწოლას ახორციელებს გერმანიის კანცლერზე, ოლაფ შოლცზე უფრო გადაწყვეტი პოზიციის დასაკავებლად და გააფრთხილა „ეგზისტენციალური“ საფრანგეთის შესახებ, რომელსაც რუსეთი უქმნის ევროკავშირს. ამასთან, იტალიის პრემიერ-მინისტრმა აღნიშნა, რომ რუსეთის პრეზიდენტი, ვლადიმერ პუტინთან მოლაპარაკება უსარგებლოა. ცნობისთვის, საფრანგეთის პრეზიდენტმა, ემანუელ მაკრონმა განაცხადა, რომ „დასავლური ჯარების შესაძლო გაგზავნა უკრაინაში არ არის გამორიცხული“.

მისი ხელმძღვანელობით, ვიდრე ევროპული ქვეყნები „სამართლიანად ითამაშებენ“.

ბრიტანული ტელეკომპანია, GB News-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში ტრამპმა აღნიშნა, რომ ადასტურებს თავის ერთგულებას ტრანსატლანტიკური ალიანსის მიმართ, მაგრამ გააფრთხილა ევროპული ქვეყნები, „ბოროტად არ ისარგებლონ“ აშშ-ის მხარდაჭერით.

„ნატო სამართლიანად უნდა მოექცეს აშშ-ს, რადგან თუ არ იქნება ამერიკის შეერთებული შტატები, ნატო, ფაქტობრივად, ვერც კი იარსებებს“, - აღნიშნა ტრამპმა.

კითხვაზე, მისი პრეზიდენტობის შემთხვევაში, აშშ დაეხმარება თუ არა თავდასხმის ქვეშ მყოფ ქვეყნებს, ტრამპმა უპასუხა, რომ ეს ასე იქნება. „დიახ, მაგრამ თქვენ იცით, აშშ-მა უნდა გადაიხადოს თავისი სამართლიანი წილი და არა ყველას სამართლიანი წილი“, - უპასუხა ტრამპმა.

ბაყინულ რუსულ აპტიკებს უკრაინის შიარაღების ბაგოიყენება?

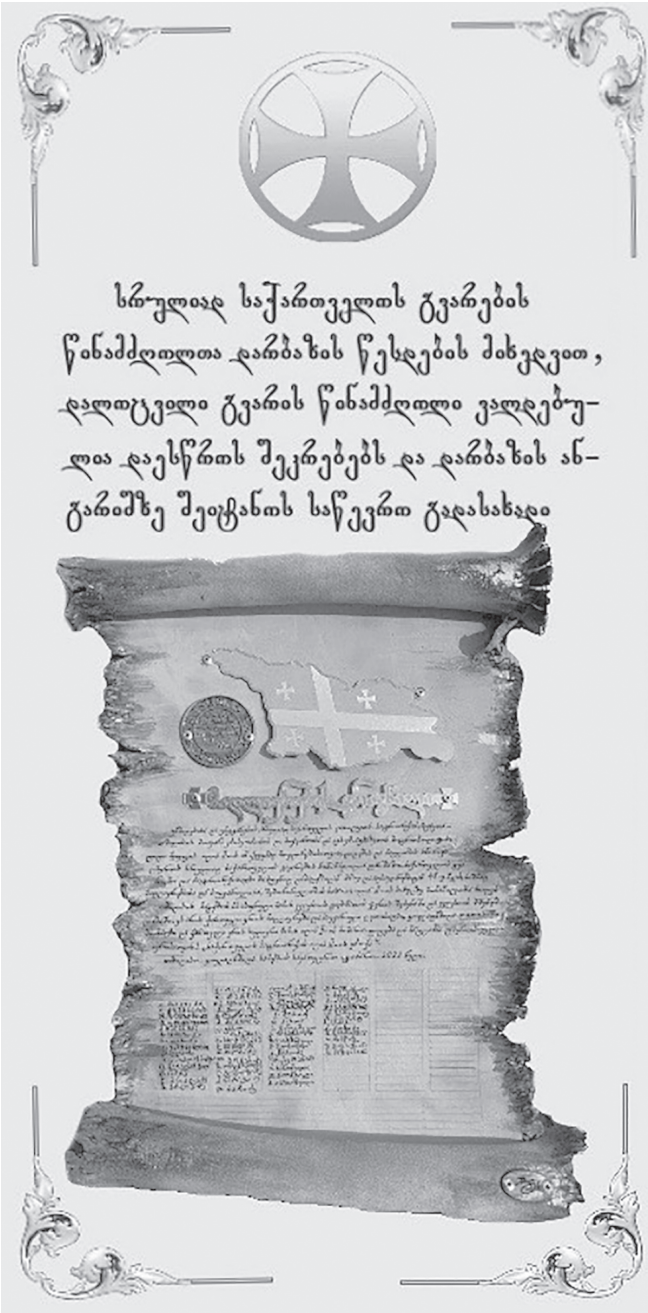
საბარაო სემეშო და უსაფრთხოების პოლიტიკის საკითხებში ევროკავშირის უმაღლესი წარმომადგენლის, ჯოზეფ ბორელის განცხადებით, ევროკავშირის ქვეყნებს შესთავაზებენ, გაყინული რუსული აქტივებიდან მიღებულ

...თუ არ იქნება აშშ, ნატო, ფაქტობრივად, ვერც კი იარსებებს

აშშ-ის ყოფილი პრეზიდენტი, დონალდ ტრამპმა განაცხადა, რომ აშშ „100 პროცენტით“ დარჩება ნატოში

გვარების წინამძღოლთა დარბაზი

სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზის წესდების მიხედვით, დალოცული გვარის წინამძღოლი ვალდებულია დაესწროს შეკრებებს და დარბაზის ანგარიშზე შეიტანოს საწევრო გადასახადი

ინფორმაციის წყარო...

სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზი.

ტელევიზია: ქართული TV
 ყოველ სამშაბათს 22-საათზე
 ტანთი "საქართველოს რესპუბლიკა"
 (კურნალისტი ვალერიან ლომიძე)

თფისი; კლავის მთა, სამების საკათედრო
 ტაძარი

ტელ: 514 090 944; 597 762 272;
 577 571 257

სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზი

ს.ს. თბისის ბანკი

საბანკო კოდი: TBCBGE 22

ძიძღები; ს.ს.გ.წ.დარბაზი

ანგარიში: GE83TB7957436080100006

მის: საქართველო თბისი:

თფისი კლავის მთა

სამების საკათედრო ტაძარი

ტელ: 514 090 944; 597 762 272;

577 571 257

ინფორმაციისთვის !!!

სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზის თავმჯდომარე: ირაკლი ბრეგვაძე;

-სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზის თანა-თავმჯდომარე: ვკლ აღმაშენელი

საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსი, შთაა ზეგინძე

ბასუხისმგებელი ძღვიან: ნინო ბერძენიშვილი

სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზის ძიძღვლები: 1. გოგინძე ძღვიანი

2. ვახტანგ აბუძე

3. ზაზა ქარცივაძე

სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზის ძიძღვლები: 1. დეკანოზი ანდრია ვაღბაძე

2. თენგიზ ძღვიანი

3. ვეკ ბერიძე

4. თუნა ტყეშელაძე

5. რეზო ბარამიძე

6. დავით თნოფრიაშვილი

სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზის ძღვიან უხუცესთა საბჭო

სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზის ძიძღები

-ძირითადი ძღვიანი რწმუნის გავლიერება-ქართულ გვარების შორის.

-საგვარეულო და ქართული ტრადიციების, ეკლესიების ძმებობა, რესტავრაცია.

-ერთი-ერთი ძღვიანი, ტრადიციული სულისკვთების გავ-იყება.

-სახლოვანი ბიძგებების წარმოშენა.

-დალოცულ გვარში უხუცესთა დარბაზის შექმნა.

-გვარების შორის ძღვიანი სბიძგული და სხვა ღონისძიებების ჩაფარება

-გვარების ისტორიული სღრმისეული კვლევა.

-სოციალური ბრიტქების განხორციელება.

-კურნალ ტანთების გამოძევა.

-გვარების წინამძღოლების, გვარძღვიანების, გარეულის თორიდოული, სამედიცინო, სოციალური და სხვა საკითხებზე კონსულტაცია.

-დაეხმაროს გვარს დალოცვისთვის.

-დაეხმაროს გვარს თორიდოული კვძმის შექმნაში.

-დაეხმაროს გვარს საგვარეულო ნძმის შექმნაში.

-დაეხმაროს გვარის წარმხმებულ ახალგაზრდებს ბრიფინგის ძღვიან და დასაძმებში.

-ძიძღვლები საფლაკების რწმუნებაში და დასუფთავებაში.

-დალოცული გვარის თაბიბების შეკრების უხრუნველყოფა.

-და სხვა ერთი-ერთი საკითხები.

-სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზში ძღვიანის გვარების ძღვიანი ვგუფი. შექმნე საკითხებზე:

1. საგვარეულო ნძმის

2. საგვარეულო ხე

3. გვარების ისტორიის ღრმა კვლევა, ასევე გვარების ისტორიის ძღვიანი კვლევა.

4. საგვარეულო სიგელების შექმნა.

-სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა დარბაზში ძღვიანის გვარების ძღვიანი ვგუფი.

ვგუფს ხელმძღვანელობენ: ლევან ბერიაა და ვალერიან ნძმიაშვილი.

დარბაზს ძღვიან ხაფქქერი: გიორგი ზაქაძე

დარბაზს აქვს ძმის, რომლის აუტორია დარბაზის თავმჯდომარის ძიძღვლე, კომპოზიციური ბაფინი ვკლ აღმაშენელი.

ს.ს. თბისის ბანკი

საბანკო კოდი: TBCBE22

ძიძღები: ს.ს.გ.წ.დარბაზი

ანგარიში: GE83TB7957436080100006

სიბრძნე სიცილისა

– ბიძო, იცი, რომ აქლემს შეუძლია ორი თვე წვეთი არ დალიოს?

– ვა, ეს რა მაგარი ნებისყოფა პქონია, კაცო!

– არ ბრცხვინია? ახალგაზრდა, ჯან-ღონით საცხე კაცი ხარ და ქუჩაში ხელგანვდილი დგახარ, მონყალებას ითხოვ მუშაობა არ გიცდია?

– რატომ მეჩხუბებით, ქალბატონო, მე რომ მსოფლივ სამსახურის შემდეგ ვმართავრობ.

ჩემს მეზობელ გრიშას ლამის ტვინში სისხლი ჩაეცქა, როცა საკუთარ საძინებელში თავისი ცოლის საცვარელს წაასწრო ვიღაც უცხო ქალთან.

უმაღლესი ძეგლია იქნებოდა მხიარული, შეზარხოშებული, მსუქანი და უმაკიაყო ქალების სამყარო.

ძიძიძის უბანში „ორტომეულს“ უძახენ

– რეზა?
– იმიზა, რომე მის ცოლსაც ტომა პქვია და სიდედრსაც!

– ისა, კი ამბობენ, ყველაფერი გაივლისო, მაგრამ ხომ შეიძლება ზოგი რამ გაიჭედოს?

ცნობიერება ტომრებში სირბილს ჰგავს – იგებს ის, ვინც უტომროდ გარბის.

– ძალიწვილო, თუ შეიძლება, მომეცი ერთი აბი.

– რომელი აბი გინდათ?
– თეთრი.
– ეს, ბატონო, აფთიაქია, ჩვენ ბევრი თეთრი აბი გვაქვს!

– ჰოდა, ხომ გეუბნებით, ერთი აბი მომეცი, თუ შეიძლება!

– „ამირიღან თქვენ კანონიერად შეუღლებული ცოლქმარი ხართ! შეგიძლიათ აკოცოთ ერთმანეთს!“ – აი, ამ სიტყვების გაგონებაზე კი გამოფხიზლება დაიწყე.

რო დაუპირადი, გაცილებით უფრო სახალისოა იფიქრო, რომ უკვე მესუთე ათეული კი არ „დაახურდავ“, არამედ, ჯერ კიდევ პირველი ასეულიც არ ჩაგითავებია...

ბავშვობაში! ნულარ მიგზავნით კომუნალური გადასახადების ქვითრებს! ბოლოს და ბოლოს, მე ეს არ მსიამოვნებს!

ბინდ - დიჯერით, ბინდ - არა!

მსოფლიოში ყველაზე ბელნიერი ქვეყანა ფინეთია – როგორ აღვიღება საქართველო?

20 მარტი ბელნიერების საერთაშორისო დღეა. ოქსფორდის უნივერსიტეტმა ამ დღეს გამოაქვეყნა ტრადიციული მსოფლიო ბელნიერების ანგარიში, რომელიც გენოს მხარდაჭერით და სხვადასხვა კვლევით ორგანიზაციის თანამშრომლობით მზადდება.

2024 წლის ანგარიშის თანახმად, მსოფლიოში ყველაზე ბელნიერი ქვეყანა ფინეთია. მეორე ადგილზეა დანია, მესამე – ისლანდია, მეოთხე – შვედეთი და მეხუთე – ისრაელი. ბოლო, 143-ე ადგილზე ავსტრალიაა.

ბელნიერი ქვეყნების ჩამონათვალში საქართველო 91-ეა. სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებს შორის საქართველოზე უფრო

ბელნიერი სომხეთია (82). აზერბაიჯანი 101-ე ადგილზეა.

ანგარიში 2012 წლიდან მზადდება. მისი საფუძველია საზოგადოებრივი აზრის კვლევის ამერიკული ინსტიტუტის, პალეუს-ის მიერ მსოფლიოს 140-ზე მეტ ქვეყანაში ჩატარებული გამოკითხვის შედეგები. ბელნიერების ხარისხი განისაზღვრება რამდენიმე ფაქტორით, მათ შორის ცხოვრების საშუალო დონით, ერთ სულ მოსახლეზე მთლიანი შიდა პროდუქტის მაჩვენებლით, სოციალური მხარ-

დაჭერით, შემოსავლების დონით, ჯანმრთელობით და ქვეყანაში კორუფციის მაჩვენებლით.

ფინეთი ბელნიერ რამდენიმე წელია პირველ ადგილზეა. ფინეთში ყველაზე ბელნიერი იყვნენ კორონავირუსის პანდემიის დროსაც. ანგარიშის არსებობის ისტორიაში პირველად, ამერიკის შეერთებული შტატები და გერმანია წელს აღარ არიან ბელნიერი ქვეყნების პირველ ოცეულში. მათი ადგილები დაიკავეს კოსტა-რიკამ და ქუვეითმა.

ღვინის ეროვნული სააგენტოს მხარდაჭერითა და სააგენტოს კონტრაქტორი ამერიკული მარკეტინგული კომპანიის „Colangelo and Partners“-ის ორგანიზებით, აშშ-ში, ტექსასის შტატის სომელიეთა კონფერენციის (TEXSOM) ღვინის საერთაშორისო კონკურსზე სხვადასხვა ქართულ

ორმოცდაათი ქართული ღვინის კომპანიის ხელსაპი ამერიკიდან

ლი კომპანიის 25-მა ღვინომ პლატინის, ოქროს, ვერცხლისა და მრინჯაოს მედლები დაიმსახურა.

TEXSOM-ის კონკურსზე წარდგენილი იყო 50 ქართული კომპანიის სხვადასხვა სახეობის ის ქართული ღვინოები, რომლებიც უკვე იყიდება აშშ-ის ბაზარზე.

„ქართული ღვინის წარმატება მსგავს საერთაშორისო პრესტიჟულ კონკურსში მიანიშნებს მის მაღალ ხარისხზე და, ამავე დროს, ხელს უწყობს მსოფლიო მასშტაბით პოპულარიზაციას და გაყიდვების ზრდას. გამარჯვებული 25 ღვინიდან ერთმა ღვინომ მოაპოვა პლატინის, ხუთმა – ოქროს, ათმა – ვერცხლის და ცხრამ – მრინჯაოს მედალი.

ტექსასის სომელიეთა კონფერენცია TEXSOM-ი 2005 წელს დაარსდა ადგილობრივი სომელიეებისთვის პროფესიული სტანდარტებისა და განათლების ამოღების მიზნით. კონფერენცია შემდგომ გადაიქცა ღვინის სფეროში ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს საერთაშორისო ღონისძიებად.

ხანძარი გენუას პორტში 8 ნაპი გაანადგურა

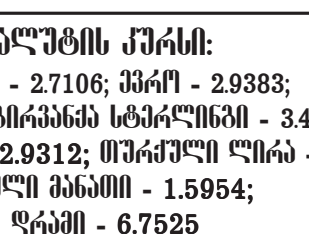
19 მარტს, დილით ადრე, გენუას დასავლეთით მდებარე პრას პორტში ხანძარი გაჩნდა, რომელმაც რვა ნაპი გაანადგურა. ტურისტულ ზონაში ხანძარს გენუას სახანძრო-სამაშველო სამსახურის ორი ჯგუფი ემშობდა.

ოპერაციაში მყვინთაგებ მონაწილეობდნენ. დილის 7 საათისთვის შესაძლებელი გახდა ხანძრის ლოკალიზება. ხელისუფლების განცხადებით, მიმდინარეობს ხანძრის მიზეზების გამოძიება და შეგნებულად ცეცხლის გაჩენა ჯერ არ არის გამოჩენილი.

ლი. ადგილობრივი მედიის ცნობით, 2023 წლის ნოემბერში, ამავე პორტში, ხანძრის შედეგად, ნიჩბოსნობის კლუბის ხუთი ნაპი განადგურდა.

საგანგებო ოპერაციის დასრულება

ოსლანდიაში, ვულკანის მორიგი ამოფრქვევის გამო, საგანგებო მდგომარეობა გამოცხადებულია. ადგილობრივმა ხელისუფლებამ, უსაფრთხოების მიზნით, დასახლებული პუნქტიდან და ტურისტული კურორტიდან ხალხი გაიყვანა. დეკემბრის შემდეგ, ეს ვულკანის მეოთხე ამოფრქვევაა.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS REPUBLIKA
 ა.ნავროსის №116 (დიდუბა კლასი)

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
 599 36-00-35

მთავარი რედაქტორის მოადგილე
მამუკა მამუკაძე
 597-22-07-04

ტექნიკური რედაქტორი
კახა ძორიძე

შემომცემლობითი ჯგუფი:
ალექს ალანიშვილი
ბია ალანიშვილი
ოთარ ტურაბაიძე

სტილისტ-კორექტორები:
ნაირა კაკალია,
ბია იორაშვილი,
 ოპერატორი
შორენა გვილია

რეკლამის მენეჯერი:
 577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
 ანგარიშის ნომერი
GE90BG000000538329790

გამომცემელი:
 შპს 100 – ახალი „საქართველოს რესპუბლიკა“
 გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
 599 36-00-35

იკავშირება სტამბა „კოლორი“
 ე. პაღლაშვილის №3

კოლორი ჯგუფი

uac(უაკ)070.4(479.22) ს-323

2 009882 616932

ავტორთა საფურადღავოდ!
 რედაქციის მიერ შეუქვეთავი მასალაზე დანიშნული ავტორთა ხარჯით.

გაზეთის მომსახურე ნომერი გამოვა ორშაბათს, 25 მარტს

	უხსოვრი პაუზის ქარბი: აშუ ღოღარი - 2.7106; პირი - 2.9383; ბრიტანული ბირჟაზე სტრატეგია - 3.4419; 100 რუბლი - 2.9312; თურქული ლირა - 0.0839; აპარტაინგის მანათი - 1.5954; 1000 სომხური დრამი - 6.7525	აპრილი 21 მარტისთვის ალკოჰოლითი საქართველო: ბარი - ლაპი -1, ღვპ +16 შირანი რაიონი - ლაპი -4, ღვპ +13 დანაპოვებითი საქართველო: ბარი - ლაპი +1, ღვპ +17 შირანი რაიონი - ლაპი -1, ღვპ +17 თბილისი: ლაპი +3, ღვპ +14	დაგვირეკით, მოგვწერით: ტელ: 599-36-00-35, 577-77-27-17 ელ. ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ვებ-გვერდი: www.sakresp.ge
--	---	--	--